

XVI

2006

3

**Inaugurace
nového rektora**

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

**VUT spolupracuje
s restaurátory obrazů**

**Sportovní turnaj dvojic
ve víceboji na FP**

**Den firem pomáhá
v profesní orientaci**

Obsah

3..... NÁŠ ROZHOVOR: ING. RADIM JANČURA

4..... SLAVNOSTNÍ INAUGURACE NOVÉHO REKTORA VUT V BRNĚ

6..... PŘEDSTAVUJEME NOVÉ PROREKTORY

11..... DEN FIREM NA FSI S REKORDNÍ ÚČASTÍ

12..... RESTAURÁTORŮM MORAVSKÉ GALERIE POMÁHAJÍ ODBORNÍCI Z VUT V BRNĚ

14..... PADÁ SNÍH A PADAJÍ STŘECHY – POUČENÍ NEJENOM PRO INVESTORY

16..... Z ARCHIVU: CENTRUM VUT V BRNĚ

18..... ROZVOJOVÉ PROGRAMY MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

19..... OTAZNÍKY VĚDY: CO SE STALO NA PALUBĚ DRUŽICE PHASE 3D?

20..... FAKULTA PODNIKATELSKÁ PŘIPRAVUJE 12. ROČNÍK SETKÁNÍ EUROWEEK

21..... KONFERENCE S MEZINÁRODNÍ ÚČASTÍ: PODLAHY, STROPY A PODHLEDY 2006

22..... NOVÝM PŘEDSEDOU ČKR BYL ZVOLEN PROF. ING. PETR SÁHA, CSC.

23..... WORKSHOP K PROJEKTU TETRAEDR

24..... INFORMACE

29..... PROFESNÍ PORADENSTVÍ NA VUT V BRNĚ

30..... NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE

Události na VUT v Brně

Měsíčník VUT v Brně, vydává Vysoké učení technické v Brně, IČO 00216305, nakladatelství VUTIAM. Číslo 3/2006, vychází 8. 3. 2006.

Šéfredaktorka: PhDr. Jitka Vanýšková, tel.: 541 145 503, e-mail: vanyskova@ro.vutbr.cz;

vydání připravil: Mgr. Igor Maukš, tel.: 541 145 345, e-mail: mauks@ro.vutbr.cz.

Redakční kruh: prof. RNDr. Petr Dub, CSc., prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc., PhDr. Alena Mizerová (ředitelka nakladatelství VUTIAM), doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. (FSI VUT), PhDr. Jitka Vanýšková (šéfredaktorka).

Grafický návrh: David Tieku. Sazba: Studio Arx, s. r. o. Adresa redakce: VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno, fax 541 145 348, <http://www.vutbr.cz>. Tisk: Graphical, s. r. o., Brno.

Náš rozhovor: Ing. Radim Jančura

Ing. Radim Jančura vystudoval Fakultu elektrotechnickou VUT v Brně. Společnost Student Agency, s. r. o., která má svou centrálu v Brně, založil ještě během studií v roce 1996. Student Agency začínala s podnikáním při zprostředkování pobytů Au pair, prodává letenky a podniká v autobusové dopravě. Jančurovy firmy dosahují ročního obrátu dvou miliard korun a zaměstnávají více než 500 lidí. Radim Jančura získal minulý měsíc titul Podnikatel roku 2005.

Jak se absolvent Fakulty elektrotechnické stane Podnikatelem roku?

Firmu STUDENT AGENCY jsem založil před 13 lety, ve 4. ročníku studia na Fakultě elektrotechnické. Začátky byly docela krušné, tvrdě jsem pracoval a přitom studoval, dokonce dvě fakulty (ještě i Fakultu podnikatelskou). Všechno, co jsem vydělal, jsem vložil zpět do firmy. Měl jsem pronajatou kancelář, ale protože na počítač už nezbylo, využíval jsem školní počítače v učebně na Údolní. Když jsem v kanceláři uzavřel „obchod“, utíkal jsem zpět na školu napsat na počítači dopis klientům. Začínal jsem s pobyty Au pair. Na jedné brigádě v Anglii jsem v Londýně potkal množství studentek, které tam jako Au pair pracovaly. Po návratu domů jsem zjistil, že hodně agentur nabízí tyto pobyty, ale všechny byly drahé – vyřízení stálo 3000 Kč. Spočítal jsem si, že se dá jít s cenou dolů, nabídl jsem vyřízení za 1200 Kč a práce bylo dost. Tu cenu držím dodnes. Pak přišly jazykové a pracovní pobyty pro studenty, a přestože nyní už je možné pracovat téměř kdekoli, dodnes nám jezdí 3000 studentů na program Work and Travel – práce v Americe.

Vy teď máte 500 zaměstnanců, začínal jste ale sám, kdy jste přijal prvního?

Asi po půl roce. Každým rokem pak firma rostla dvojnásobně, teď už samozřejmě ne. Před dvěma lety jsme začali přemýšlet o tom, že změníme název, protože nabízíme služby nejen studentům. Často se stávalo, že starší lidé si šli koupit levnou letenku, ale když uviděli název STUDENT AGENCY, zaváhali, jestli mohou vstoupit, jestli to není jen pro studenty. Založil jsem proto firmu ORBIX a ta se stará o klienty, kteří se ostýchají jít do STUDENT AGENCY. Mám tedy dvě konkurenční firmy a obě mají obrát skoro dvě miliardy korun a dohromady těch 500 zaměstnanců.

Myslíte si, že vám technické vzdělání pomohlo v uplatnění, ve vašem podnikání, nebo bylo překážkou?

Velmi mi pomohlo. Na Fakultě – tehdy elektrotechnické a vůbec na celé technice se klade důraz na matematické vědy. A matematika – to je procvičování logického myšlení. Logické myšlení a selská logika jsou metody, které mne technika naučila a které dodnes používám. Bohužel jsem si nepřečetl žádnou ekonomickou knížku, třeba o tom, jak bych měl řídit firmu, žádnou

teorii, určitě by mi mnohé usnadnila. Lituji dnes toho, že jsem nedokončil Fakultu podnikatelskou na VUT, kterou jsem také studoval. V praxi jsem pak musel na spoustu věcí pracně přicházet sám. Například prodej jízdenek do zahraničí. Až po dvou letech, během kterých moc nešly na odbyt, mne napadlo, že dám zaměstnancům za každou prodanou jízdenku k platu stovku. Když tu jízdenku neprodají, naopak o dvě stovky přijdou. A na jednu to šlo. Já si pak vzpomněl, že nám na fakultě popisovali Baťovy nebo Fordovy podobné metody... A také je mi líto, že jsem nestudoval informační technologie. To je nesmírně užitečný obor. Tito lidé se všichni a vždy uplatní. Absolventů Fakulty informačních technologií by mohly být násobky. Ale je pravda, že jsou potřeba i silnoprůdáci a strojaři a další odborníci. Technici se uplatní často i mimo svůj obor, poptávka po technicky vzdělaných odbornících je velká.

Před dvěma lety jste začali podnikat na nasyceném trhu autobusové linkové dopravy a k údivu všech jste uspěli, dokonce konkurenci vytlačili.

Když jsem objednával prvních sedm autobusů – každý za 9 mil. + daň – měl jsem to všechno spočítané. Doufal jsem, že to bude fungovat, že lidé dají přednost komfortní jízdě v novém, klimatizovaném autobusu za stejnou cenu před jízdou ve staré karose bez klimatizace. Spustili jsme to tedy, ale první týden jsme jezdili s jedním či dvěma pasažéry. Byla to zkouška nervů. Začali jsme rozdávat u Grandu letáčky s jízdními řády, ale cestující si je nechtěli ani vzít. Říkali: „Patnáct let jezdím Čebusem, zůstanu mu věrný.“ Trvalo týden, než si jich pár vyzkoušelo jízdu s námi, a pak další čas, než se ta jejich zkušenost rozšířila dál. Češi jsou hrozně konzervativní.

Kudy se chcete rozvíjet nyní?

Řada lidí se mne ptá, jestli se nechceme rozšířit do světa, ale já chci zůstat v ČR. Je lépe být dobrý v Čechách než průměrný v Evropě, a tady je ještě hodně místa pro rozšíření v oblasti veřejné hromadné dopravy. Dopravu mám rád, neberu ji jako přesun z místa A do místa B, ale jako příležitost si s těmi cestujícími vyhrát. Lidé si dají kávu, podívají se na film, stevardka se na ně usměje, mají pocit, že je o ně postaráno...

Připravila Jitka Vanýšková

Slavnostní inaugurace nového rektora VUT v Brně

Odstupující rektor prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., předává rektorský řetěz VUT v Brně novému rektorovi prof. Ing. Karlu Raisovi, CSc., MBA.

Vnovobaroční aule Centra VUT v Brně se 20. února 2006 uskutečnila v duchu univerzitních tradic slavnostní inaugurace 51. rektora Vysokého učení technického v Brně. Pedelové za zvuků slavnostních fanfár přivedli do auly nejdříve rektory čtýných českých vysokých škol, prorektory a děkany jednotlivých fakult VUT a představitele Akademického senátu. Poté ná-

sledovali odstupující rektor prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., a nově zvolený rektor prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA.

Slavnostního akademického shromáždění konaného k příležitosti inaugurace nového rektora se zúčastnili primátor města Brna PhDr. Richard Svoboda, jeho náměstci, náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy doc. RNDr. Petr Kolář, CSc., předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Ing. Martin Pecina, MBA, senátoři a poslanci Parlamentu ČR, zástupci českých vysokých škol, představitelé politického, hospodářského a kulturního života a zástupci akademické obce.

Odstupující rektor prof. Jan Vrbka se ve své řeči zmínil o všech důležitých událostech, ke kterým v době jeho působení v čele VUT v Brně došlo, a zdůraznil úspěšný rozvoj školy ve všech oblastech její činnosti. „Upřímně děkuji všem, kteří mi po dvě funkční období pomáhali naplňovat rektorské poslání. Po celou dobu svého působení jsem usiloval o vytváření vztahů důvěry, umožňujících otevřenou diskusi o problémech dalšího rozvoje naší univerzity. Dosaženou úroveň VUT považuji za výsledek týmové práce všech zaměstnanců, kteří poctivou prací přispívali k rozvoji naší alma mater. Novému nastupujícímu vedení přeji co nejvíce radosti a úspěchů při dalším rozvoji VUT,“ řekl mimo jiné ve svém vystoupení prof. Jan Vrbka.

Emeritnímu rektorovi poté poděkoval za jeho úspěšnou šestiletou činnost ve funkci rektora VUT v Brně náměstek ministryně školství doc. Petr Kolář. Oznámil také, že ministryně Petra Buzková udělila prof. Vrbkovi Medaili ministerstva školství,

mládeže a tělovýchovy za přínos českému vysokému školství II. stupně. Náměstek ministryně rovněž popřál mnoho úspěchů v práci novému rektorovi VUT v Brně.

Dlouholetý předseda České konference rektorů a odstupující rektor Univerzity Karlovy v Praze prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., ve svém krátkém proslovu ocenil úspěšné působení prof. Vrbky v rektorské funkci a úspěch popřál i nově zvolenému rektorovi prof. Karlu Raisovi. „České vysoké školy se za uplynulých šest let posunuly kupředu, umíme si řešit své problémy. Přejme si, abychom táhli nejen za jeden provaz, ale také jedním směrem,“ zakončil své vystoupení prof. Wilhelm.

Po převzetí rektorského řetězu od odstupujícího rektora oslovil akademické shromáždění nový rektor VUT v Brně prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA. V úvodu svého vystoupení udělil prof. Janu Vrbkovi za jeho zásluhy o rozvoj VUT Zlatou medaili VUT v Brně. Ve své inaugurační řeči nový rektor zdůraznil strategické cíle rozvoje VUT v Brně definované v Dlouhodobém záměru rozvoje na roky 2006–2010: internacionalizaci; kvalitu a excelenci akademických činností; etiku a kulturu akademického života a mezioborovost studia. V další části svého proslovu se potom nový rektor věnoval aplikaci teorie změn na řízení VUT v Brně. „Čekají nás změny, já je chci a myslím, že ve spolupráci s akademickou obcí je umím také udělat. Očekávám přitom vaši podporu a profesionální přístup

Inaugurační projev nového rektora VUT v Brně prof. Ing. Karla Raise, CSc., MBA.

k řízení a k řešení problémů,“ řekl mimo jiné ve svém inauguračním projevu nový rektor VUT v Brně prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA.

Připravil Igor Maukš,
foto Michaela Dvořáková

SUMMARY:

The fifty-first rector of BUT was inaugurated as part of a long university tradition in the new neo-baroque hall of the BUT Centre on 20th February. At the sound of fanfares, the beadies ushered in the rectors of numerous Czech universities, vice-rectors, deans of BUT faculties, and BUT senators. They were then followed by the stepping down rector prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. and the newly elected rector prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA.

Představujeme nové prorektory

Nový rektor Vysokého učení technického v Brně prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, jmenoval pro své čtyřleté funkční období do funkcí pět prorektorů. Jsou to: prof. Ing. Josef Vačkář, CSc., prorektor pro tvůrčí rozvoj, statutární zástupce rektora; doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc., prorektor pro studium a záležitosti studentů; prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc., prorektor pro vnější vztahy;

- 1) Co bude Vaší prioritou, čeho byste chtěl v oblasti vedení školy, která Vám byla svěřena, dosáhnout?
- 2) Co považujete v oblasti Vaší působnosti za přednosti VUT a kde vidíte rezervy?
- 3) Jakým směrem by se VUT v Brně mělo v příštích letech ubírat?

**Prof. Ing. Josef Vačkář, CSc.,
prorektor pro tvůrčí rozvoj,
statutární zástupce rektora**

1) Jako každý prorektor, který nyní zastává, resp. v budoucnu bude zastávat tuto funkci a zodpovídá za tvůrčí rozvoj, ví, že tato oblast je jednou ze stěžejních oblastí, která vytváří celkovou úroveň školy a její konkurenční postavení. Jde o vlastní postavení vědy jako takové a pracovníků školy, kteří vědě věnují kromě pedagogické činnosti maximální úsilí a kreativitu. Samozřejmě výsledky vědy přinášejí finanční prostředky, které se stávají důležitou složkou celkového financování vysokých škol obecně. Prioritou řízení této oblasti bude, aby na základě její rozumné vize byly vytvořeny podmínky, nyní myslím hlavně organizační, které umožní racionální, perspektivní a dobře hodnocenou vědeckou práci všech schopných lidí na fakultách VUT v Brně.

2) Velkou předností školy je kvalitní vědecký potenciál pracovníků jednotlivých fakult VUT v Brně. Dá se to dokumentovat řešením různorodých projektů vědy a výzkumu ministerstev, agentur atd. na národní i mezinárodní úrovni. Kromě zkušených vědeckých pracovníků má VUT nesmírnou sílu – ne vždy dosud využitou, v mladých vědcích, kteří vyrůstají v doktorských

studijních programech. Tito mladí lidé musí mít podmínky ke svému vědeckému, odbornému i pedagogickému růstu, aby v budoucnu pozitivní směr vývoje VUT v Brně ještě umocnili. Proto se v současné době v rámci změny vnitřních předpisů VUT v souladu s novelou vysokoškolského zákona č. 111/1998 Sb. upravuje např. i „Směrnice rektora pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem“, kde by měl být otevřen prostor pro mladé schopné vědecké pracovníky. Pro všechny oblasti řízení VUT v Brně je potřebné změnit některé organizační záležitosti a dopracovat jednotný informační systém, který by mnohé současné problémy pomohl zlepšit. To jsou asi rezervy, na které se ptáte.

3) Na tuto otázku lze odpovědět jednoduše – evropským. Dnes, kdy ČR je členským státem EU, se otvírají pro vysoké školství možnosti dříve nevídané. Naše škola se stala součástí evropského vzdělávacího a vědeckého prostoru. Samozřejmě nás často tíží nezvyklá a často těžkopádná evropská administrativa, ale je to součást demokratických změn a doufejme, že při odstranění vlastních nedostatků i tato bolístka zmizí. Věřím, že naši vědci a pedagogové se v evropském prostoru neztratí.

**Prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc.,
prorektor pro vnější vztahy**

1) Mojí prioritou ve svěřené oblasti a prioritou celého stávajícího Útvaru vnějších vztahů je postupné a důsledné naplňování Dlouhodobého záměru vzdělávací výzkumné, vývojové a další tvůrčí činnosti VUT v Brně a jeho aktualizací pro další roky. Tento základní strategický dokument totiž vznikl na základě

prof. Ing. arch. Alois Nový, CSc., prorektor pro strategický rozvoj; a doc. Ing. Pavel Jura, CSc., prorektor pro informační a komunikační technologie. Časopis Události na VUT v Brně prostřednictvím malé ankety zjišťoval, s jakými prioritami a představami se noví prorektori ujímají svých funkcí ve vedení naší alma mater.

spolupráce i konsensu všech fakult a byl modifikován podle doporučení vzešlých z loňského mezinárodního hodnocení předními odborníky Asociace evropských univerzit (EUA). Soustředíme se na internacionalizaci jak ve vzdělávací, tak i tvůrčí sféře a očekáváme od ní zvýšení konkurenceschopnosti VUT. Nemůžeme vyhledávat jednotlivá témata spolupráce pro fakulty, ale chtěli bychom sloužit jako dobrý servis a koordinátor činností, zlepšit marketing a „public relations“. Abychom tohoto cíle dosáhli, bude nutno zamyslet se nad organizační strukturou a optimalizovat ji s cílem dosáhnout kvalitativně vyšší spolupráce s partnerskými univerzitami v rámci EU i mimo EU. Zejména pomocí webových stránek cíleně propagovat naši univerzitu ve vybraných teritoriích a současně zvyšovat i počty vlastních studentů všech stupňů studijních programů, kteří realizují část svého studia v zahraničí.

2) Naše snažení v oblasti zahraničních vztahů má z čeho vycházet – odrazíme se od dobrých výsledků dosahovaných v uplynulých letech. Připomeňme si, že VUT se v akademickém roce 2004/2005 umístilo v učitelské zahraniční mobilitě na druhém místě a ve studentské mobilitě na pátém místě mezi všemi veřejnoprávními a některými soukromými vysokými školami. Aktivity Útvaru vnějších vztahů v této oblasti byly pozitivně hodnoceny Národní agenturou SOCRATES / ERASMUS. I přes toto příjemné konstatování vidím v učitelské mobilitě stále rezervy, zejména na části našich fakult. Budeme nápomocni tomu, aby klíčoví akademičtí pracovníci fakult udržovali stávající a navazovali nové kontakty se zahraničními partnery. Jsou to právě oni, kteří musí „prošlápnout cestičku“ studentům k jejich výjezdům, musí přesvědčit partnery o dobrém standardu vědomostí našich studentů a vysoké úrovni naší tvůrčí práce. Další rezervu pak vidím v jazykové vybavenosti jak akademických pracovníků, tak zejména studentů. I tady však dojde k překonání bariéry a zlepšení situace, jakmile budou studenti od začátku studia skládat část zkoušek v angličtině.

3) Výjezdy jednotlivých studentů i učitelů do zahraničí jsou pouze začátkem nastoupené cesty. V žádném případě nesmí být mobilita pojata jako placený výlet, ale jako součást individuálního studijního plánu u studentů a zvýšení informovanosti

a zkušenosti u učitelů. Vyšším stupněm evropské akademické spolupráce začínají být „double degree“ studijní programy, kdy studenti dostanou diplomy současně dvou smluvně vázaných univerzit. Dlouhodobějším a nejobtížnějším cílem pak bude vytvoření „joint degree“ programů, které budou akreditovány shodně na několika univerzitách a studenti na každé z nich „odstudují“ určitou jimi zvolenou část. Na závěr studia získají diplom garantovaný všemi zúčastněnými univerzitami. Hlavním cílem těchto programů je zvýšení kvality i konkurenceschopnosti evropského vzdělávacího systému, mezioborovost, rozšíření evropské spolupráce, poznání kultur zemí jednotlivých univerzit a dobrá zaměstnatelnost absolventů. Oba typy programů již na VUT máme, ale bohužel jsou to jen první vlaštovky.

**Doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc.,
prorektor pro studium
a záležitosti studentů**

1) Již ve druhém funkčním období zodpovídám za celý komplex vzdělávací činnosti na VUT, nově i v oblasti doktorských studijních programů. Ve svých předvolebních vystoupeních deklaroval pan rektor kontinuitu ve vedení naší školy a v oblasti vzdělávání to platí dvojnásob. Myslím, že mám na co navázat. V uplynulém období se podařilo ve spolupráci s vedením fakult stabilizovat studijní programy, dokončit řadu formálních kroků vedoucích k důslednému naplnění vysokoškolského zákona. Mám na mysli oblast uznávání zahraničního studia, přestupy mezi studijními programy a další. Bylo ve zvýšené míře umožněno a zjednodušeno uznávání přijímacích zkoušek mezi fakultami, byl naplněn cíl Berlinského komuniké vydávat všem absolventům dodatek

diplomu. Zvládli jsme z centra s minimálním personálním obsazením přípravu a organizaci vyplacení ubytovacích stipendií.

Co bude mojí prioritou v dalším období? Především je třeba naplnit Dlouhodobý záměr VUT na roky 2006–2010. Ve vzdělávací činnosti je to základní priorita – internacionalizace. Musíme pokračovat ve standardizaci angličtiny s perspektivou vyšší výstupní úrovně bakalářů a vysokou úrovní angličtiny a dalšího světového jazyka u absolventů magisterských a doktorských studijních programů. Internacionalizace vzdělávacího procesu znamená však i zvýšenou a systematickou nabídku studijních programů a předmětů v angličtině, internacionalizace univerzity je v nejširších souvislostech právě až masivní zájem zahraničních studentů o naše programy a nabídka joint-degree studijních programů.

Důraz musíme klást na hlavní cíl vzdělávací činnosti – mít a nově koncipovat takové studijní programy, které budou sice atraktivní pro uchazeče o studium, ale především umožní absolventům odpovídající uplatnění na trhu práce u nás i v zahraničí.

Stejně jako před třemi lety vidím jako velmi důležité jednodušší uznávání kreditů, nejen předmětů získaných na jiných vysokých školách u nás i v zahraničí. Je to jediná cesta ke zvýšení mobility studentů.

V oblasti záležitosti studentů hodlám ještě více naslouchat názorům studentů, především jejich reprezentaci ze Studentské komory Akademického senátu. Tam, kde jde především o studenty – koleje, kritéria ubytovacího stipendia, řešení sporů aj. – respektovat jejich většinový názor.

2) Jednoznačnou předností VUT ve vzdělávací činnosti je mezi českými univerzitami ojedinělá šíře a rozmanitost studijních programů od technických, přírodovědných, ekonomických po technicko-umělecké a umělecké. To vedlo k tomu, že se VUT stalo jednou z nejdynamičtěji rostoucích vysokých škol v republice. Vždyť počet studentů vzrostl od roku 2002 z 15 740 na 20 563 v roce 2005, nejvíce pak – téměř o 2000 – mezi roky 2002 a 2003, mj. i po vzájemném uznávání přijímacích zkoušek.

Velkou předností je také i při velké diverzifikaci fakult a studijních programů jednota obecných vzdělávacích cílů. Pracovní porady mezi prorektorem a studijními proděkaný probíhaly vždy konstruktivně s jednoznačnou snahou posílit dílčími zájmy fakult zájmy celé školy.

Za přednost lze jistě považovat stále širší zapojování VUT do národních i mezinárodních struktur i v oblasti vzdělávání. V těchto dnech jsme např. zaslali do Bruselu žádost o certifikát Diploma Supplement Label, připravuje se ECTS Label.

Rezervy v oblasti, kterou řídím, vidím především v nutnosti reformy a zefektivnění práce rektorátu, služeb CVIS, mého oddělení, prorektora nevyjímaje. Za dobu mého působení značně vzrostl objem prací – nově centrálně řešíme dodatky diplomů, ubytovací stipendia, počet studentů, a tedy i běžná agenda se zvýšila téměř o 25 procent. V nejbližší době začneme suplovat úřady sociálního zabezpečení při vyplacení sociálního stipendia.

3) VUT deklarovalo svůj jasný cíl – stát se uznávanou evropskou univerzitou. Musíme mít kvalitní a stále aktuální studijní programy, magisterské a doktorské studijní programy musí nabízet více paralelních programů v angličtině, bude třeba posílit studentskou i učitelskou mobilitu v obou směrech, strategickým úkolem ve vzdělávací činnosti bude vypracování systému hodnocení kvality školy. Bude třeba prohloubit spolupráci na společných studijních programech fakult s cílem zefektivnit výuku a zatraktivnit studijní programy. Ve vzdělávací činnosti počítám s aktivní prací Poradního sboru studijních proděkanů. Věřím, že se nám společně podaří naplnit cíle Dlouhodobého záměru VUT.

**Doc. Ing. Pavel Jura, CSc.,
prorektor pro informační
a komunikační technologie**

Oblast, která mi byla svěřena, lze souhrnně označit jako oblast informačních a komunikačních technologií a s ní souvisejících organizačních struktur, která zahrnuje jak získávání a uchová-

vání informací a znalostí, tak i rozvíjení informační a znalostní základny. Celá tato problematika obsahuje v zásadě tři dílčí, ale vzájemně související oblasti.

První oblastí, patrně nejrozsáhlejší a tím i nejvíce komplikovanou, je oblast informačních systémů (IS) jak pro výuku, tak i ekonomiku. Komplikovanost systému určeného pro výuku je především důsledkem historického vývoje VUT v Brně v této oblasti. V minulosti ty fakulty, které měly vlastní odborný potenciál a cítily nutnost významnější informační podpory svých činností, začaly budovat a také vybudovaly svůj vlastní informační systém. Stálo je to řadu let práce i finančních prostředků. Ostatní fakulty VUT se spokojily s tím, co nabízel tehdejší centrální informační systém. Za této situace by nebylo reálné se domnívat, že je možno během krátké doby tuto situaci radikálně změnit a používat na celém VUT jednotný informační systém. Mimochodem, nutným předpokladem takového jednotného systému je i jednotnost předpisů, které řídí chod fakult.

Přesto se ale podařilo v nedávné minulosti některé činnosti sjednotit na úrovni centrálního IS, např. přijímací řízení. Další dílčí oblastí, která by měla následovat, je oblast zadávání projektů a výsledků vědy a výzkumu.

Domnívám se, že jeden z perspektivních trendů ve vědě, výzkumu a tím i výuce jsou mezipředmětová studia. V této souvislosti považují za přednost VUT široké spektrum oborů, které jsou na VUT realizovány. K vytvoření mezipředmětových studijních programů bude třeba v IS realizovat pro tyto mezipředmětové studijní programy patřičnou podporu – student musí v IS „vidět“ předměty, které konstituují tento studijní program a které jsou nabízeny různými fakultami VUT. Toto bude také patřit k prioritám rozvoje IS.

Přestože jsou v současnosti využívány jak fakultní, tak i centrální IS, je nutnou podmínkou jejich vzájemné koexistence soubor pravidel, definující jednotlivé datové struktury a termíny jejich ukládání do centrální databáze VUT tak, aby bylo zajištěno korektní vykazování těchto údajů jak pro vnitřní potřebu VUT, tak i pro externí subjekty (matrika studentů). Schválení těchto pravidel bude další prioritou v oblasti informačních systémů.

Druhou oblastí je oblast řízení Ústřední knihovny a koordinace činnosti fakultních a areálových knihoven. Stávající situace je opět výsledkem historického vývoje dislokací VUT. Nelze oč-

kávat stav, který lze najít na řadě univerzit – centrální knihovna umístěná v kampusu univerzity. Naši realitou budou areálové knihovny. Mojí snahou bude optimalizovat jejich počet a rozložení v areálu Pod Palackého vrchem. Dnešní knihovní služby se neobejdou bez podpory informačních systémů, a proto bude mé úsilí zaměřeno i na tuto oblast. Součástí těchto aktivit bude i inovace výuky informační gramotnosti studentů.

Třetí oblastí je nakladatelství VUTIUM a jeho řízení. V rámci jeho činnosti budu preferovat vydávání studijní, vzdělávací a odborné literatury celoškolského charakteru, především původních i překladových učebnic, vědeckých prací, monografií a učebních textů jak v klasické, tak i v elektronické verzi. Nejbližším úkolem bude vydání učebnice matematiky v takové podobě, aby mohla být využita na všech fakultách při výuce matematiky především bakalářských oborů.

**Prof. Ing. arch. Alois Nový, CSc.,
prorektor pro strategický rozvoj**

1) Mým předchůdcem na postu prorektora pro strategický rozvoj byl nynější rektor. Profesionál v oblasti řízení s bohatým teoretickým i praktickým zázemím. V tom se mu samozřejmě vyrovnat nemohu. Mohu však nabídnout své vlastní profesní zaměření a tím je architektura a urbanismus. Domnívám se, že VUT dospělo do stadia, kdy by mělo začít vážně uvažovat o čemsi, co by se dalo nazvat „trvale udržitelným rozvojem“ vlastních stavebních fondů. Svým studentům se snažím vysvětlit, že efektivnost té které stavební investice se měří jednak pořizovacími, jednak provozními náklady. Na první pohled působivý architektonický koncept se může stát balvanem na

krku provozovatele. To samozřejmě neznamená, že bychom měli stavět banální, utilitární schránky nejzákladnějších funkcí. Naopak. Chytrá idea může nabídnout hodně muziky za málo peněz. Znamená to ovšem vytvořit podmínky pro nalezení takové ideje. A zatím nebyl objeven lepší způsob, než jakým je soutěž myšlenek. V případě stavění je to architektonická, veřejná a anonymní soutěž. Jistě, jedná se o poměrně komplikovaný proces, který se však bohatě vyplácí, neboť se odehrává na papíře. Je zvláštní, že k tomuto závěru dospěly ostatní brněnské vysoké školy (viz příklad kampusu Masarykovy univerzity v Bohunicích, dostavby Mendelovy zemědělské univerzity, divadelního studia JAMU apod.), Vysoké učení technické tuto možnost zatím, tedy od roku 1989, nevyužilo ani jednou. Na tuto skutečnost koneckonců poukazoval Akademický senát Fakulty architektury a následně i Akademický senát VUT. Ptáte-li se tedy, co by mělo být mou prioritou v oblasti vedení školy, která mi přísluší, potom je to průhledný způsob hledání nejlepšího z dislokačních a investičních řešení ku prospěchu naší školy. Samozřejmě v pokud možno nejtěsnější spolupráci s budoucím uživatelem. Proto jsem inicioval vznik Rady pro dislokace a investiční výstavbu, složenou z proděkanů všech fakult a zástupce KaM, která by se měla dlouhodobou perspektivou našich stavebních fondů zabývat. Jsem velice rád, že mne v této věci rektor podpořil.

2) Myslím, že všichni chápeme, že přednosti a naopak zátěže té které instituce se v čase mění. Soustředím-li se opět na stavební fondy VUT, mohou jako příklad sloužit koleje. Dlouhodobou komparativní výhodou naší školy bylo, ve srovnání s ostatními brněnskými univerzitami, značné procento pokrytí potřeb ubytování studentů kolejemi. Zavedením ubytovacího stipendia, tedy tržních podmínek, se pro Koleje a menzy VUT situace zásadně změnila. Zdá se, a první náznaky to potvrzují, že ubytování studentů se stává předmětem soukromého podnikání. Koleje, které nenabídnou úměrný standard, nemusí být pro studenty nadále zajímavé. Přebudování na přijatelnou úroveň znamená vysoké finanční náklady. Alternativou může být snižování objemu kolejí vlastněných VUT. Další předmět těžkého strategického rozhodování. Na druhé straně je však třeba zdůraznit, že VUT si až doposud s každou výzvou poradilo. Jeho silnou stránkou je schopnost soustředit síly a prostředky a vyřešit nejobtížnější-

ší úkoly. Pohled na uplynulých patnáct let, kdy se podařilo ze zhruba čtyřiceti lokalit soustředit prostorové kapacity VUT do tří areálů, nás musí naplňovat úctou k lidem, kteří se na celém procesu podíleli. Některé z investičních akcí (např. Antonínská nebo Božetěchova) také vyvolaly mimořádně kladnou odezvu u odborné veřejnosti. Máme na co navazovat.

3) Budoucnost pro nejbližších pět let je celkem jasná. Je formulována v Dlouhodobém záměru VUT, který byl nedávno potvrzen Ministerstvem školství. Na perspektivě přesahující rok 2010 budeme muset ještě pracovat. Obecně se však o budoucnost VUT neobávám. Jeho absolventi jsou na trhu práce stále více žádaní, jeho postavení v národním i evropském kontextu posiluje. To je nezpochybnitelnou zásluhou předchozích vedení VUT. Na formulování přesnějších obrysů dalšího vývoje se musí podílet také dnešní referát prorektora pro strategický rozvoj a já osobně. Jen bych prosil o trpělivost, nějakou dobu mi jistě bude trvat, než se seznámím se všemi náležitostmi svého rezortu. Šest let jsem se v řídicích strukturách VUT nepohyboval, ale budu se snažit, aby mé „zaučení“ netrvalo příliš dlouho. Chci udělat všechno, co je v mých silách, abych byl Vysokému učení technickému užitečný.

Připravil Igor Mauks

SUMMARY:

Prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, the new rector of Brno University of Technology has appointed the following four vice-rectors for his four-year term in office: prof. Ing. Josef Vačkář, CSc. – vice-rector for creativity development, authorised deputy rector; doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc. – vice-rector for study and students' affairs; prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc. – vice-rector for external relations; prof. Ing. arch. Alois Nový, CSc. – vice-rector for strategic development, and doc. Ing. Pavel Jura, CSc. – vice-rector for information and communication technologies. BUT News has conducted a small enquiry to find out about the priorities and visions of the new vice-rectors who come to their offices at the head of our alma mater.

Den firem na FSI s rekordní účastí

Rekordních 35 průmyslových podniků se zúčastnilo 8. ročníku Dne firem, který uspořádala 1. března 2006 Fakulta strojního inženýrství VUT v Brně. Proti loňskému roku tak o tuto tradiční akci projevil zájem téměř dvojnásobný počet firem, z nichž mnohé na FSI přijíždějí v posledních letech již poněkoličtější. Mezi zástupci průmyslové sféry převažovaly firmy se zahraniční majetkovou účastí, navíc se jednalo o tak renomované společnosti jako např. Honeywell, Siemens, Bosch, Škoda Auto, ABB, Otis, Saint-Cobain, Sigma a další.

Studenti FSI, ale i dalších fakult VUT v Brně, se během Dne firem přímo od zástupců průmyslových podniků mohli dozvědět nejen o jejich výrobním zaměření, ale i o možnostech svého eventuálního profesního uplatnění. Většina z firem využila ke své prezentaci oficiální desetiminutový blok v aule Q (pouze desetiminutová prezentace byla vynucena velkým počtem společností), další konkrétní informace bylo možné získat u stánků v předšálí. Právě tam měli budoucí absolventi nejlepší možnost promluvit si o konkrétních požadavcích a nabídkách profesní kariéry jednotlivých firem s představiteli jejich managementu. Zde si mohli také domluvit termín případné prohlídky závodu nebo se informovat o nabízených pracovních stážích a praxi, o možnostech zadávání a vypracování diplomových prací nebo spolupráce na firemních projektech.

„Zvyšující se zájem o Den firem nás těší. Nejde nám však jenom o tuto jednorázovou akci, chtěli bychom spolupráci školy s průmyslovou sférou posunout do vyšší dimenze. Proto jsme také pozvali představitele zúčastněných firem na setkání s vedením fakulty, kde je kromě podrobného informování o profilu naší fakulty chceme požádat o větší spolupráci např. při zadávání diplomových prací, další možností je, aby nám dělali recenze nebo oponentury našich studijních programů. Jsme samozřejmě také připraveni diskutovat i o přizpůsobení studijních programů podle jejich konkrétních potřeb. Máme zájem také o to, aby lidé z praxe u nás vyučovali – celý předmět nebo jen několik přednášek. I když řada našich ústavů podle svého zaměření již nějaké partnery z průmyslové oblasti má, jsou zde letos i firmy nové, které bychom pro takovou spolupráci chtěli získat,“ řekl Událostem děkan FSI doc. RNDr. Miroslav Doupovec, CSc.

Studenti na Dni firem nezískávají pouze informace o současné nabídce volných míst a o dlouhodobé perspektivě spolupráce

O informace firem u jejich stánků v přisálí auly FSI se studenti živě zajímali.

s jednotlivými podniky, ale současně i o technických úlohách řešených v průmyslových podnicích a firmách, což jim pomáhá v lepší orientaci v jejich oboru studia. Také zástupci firemní sféry se dozvědí o výukových možnostech na VUT v Brně a na druhé straně mohou pedagogy seznámit se svými požadavky kladenými v praxi na znalosti absolventů.

A jak jsou s akcí na FSI spokojeni zástupci praxe? Na to se Událostmi zeptaly personálního manažera společnosti Otis Escalators Břeclav, která vyrábí výtahy a eskalátory. „Na Dni firem jsme poprvé, ale na VUT v Brně jsme měli již v loňském roce dvě prezentace našeho podniku. Organizace akce je velmi dobrá. Od naší účasti si slibujeme, že se dostaneme do povědomí studentů oboru, který nás zajímá – to je dopravní technika, která se na VUT studuje. Vedení školy můžeme nabídnout pro studenty praxe, zadání a možnost vypracování diplomových prací i další formy spolupráce. Do budoucna předpokládáme, že někteří z absolventů studia na VUT u nás najdou pracovní uplatnění,“ řekl Událostem vedoucí vývojového centra společnosti Otis Escalators Břeclav Ing. Maroš Baka.

Igor Maukš

SUMMARY:

A record number of 35 industrial enterprises took part in the 8th Day of the Firms organised by the BUT Faculty of Mechanical Engineering on 1st March 2006. About twice as many companies as last year attended this event with many of them having participated several times in recent years.

Restaurátorům Moravské galerie pomáhají odborníci z VUT v Brně

Obrazy, které restaurují nebo zkoumají specialisté z Moravské galerie v Brně, se již několik let převážejí do Ústavu materiálových věd a inženýrství Fakulty strojíního inženýrství VUT v Brně. Tam se v laboratoři umělecká díla podrobují rentgenografické analýze. Získané informace slouží nejen pro vyhodnocení aktuálního stavu obrazů, ale také třeba pro lepší poznání techniky jejich autorů nebo někdy dokonce i při autentifikaci zkoumaného uměleckého díla.

Restaurátor akademický malíř Igor Fogaš s Lampiho podobiznou starce z devadesátých let 19. století.

Restaurátorský průzkum je disciplína mezioborová – spolupráce s odborníky z různých oblastí při něm není žádnou novinkou. Už práce Bohuslava Slánského ze 40. let minulého století nasměrovala restaurátory k užší spolupráci s přírodovědci. Nápad zkoumat malbu pomocí rentgenu je tedy z dnešního pohledu velmi starý. Zajímavé ale je, že je stále dostatečně funkční, přestože digitální technologie se i v rámci průzkumu rentgenem zvláště v poslední době značně rozvinuly a dávají významné možnosti zejména ve zpracování výsledků. Klasický rentgen má však stále co říci, protože je mimořádně obsažný z hlediska získání detailních informací, čímž pomáhá poznávat vlastní výstavbu díla,“ vysvětluje vedoucí restaurátorského oddělení Moravské galerie akademický malíř Igor Fogaš.

Rentgen tím, že zobrazuje oku neviditelné vrstvy, přináší poznatky o použitém materiálu i o způsobu techniky malíře. Např. strukturu nosné podložky včetně jejích poruch, rukopis v podmalbě, budování hmot, nanášení past u pigmentů na bázi těžkých kovů – jako vodítko pro interpretaci je typická hlavně olovnatá běloba, protože ona je vzhledem k vysokému obsahu olova na rentgenovém snímku dobře prokreslována a tím výrazně odlišitelná od ostatních složek obrazu.

„Rentgen samozřejmě má svá omezení a specifika. Nedá se říci, že by přinesl veškeré informace. Opravdu dobře je využitelný v podmalbě a pastozních vrstvách – tedy v rámci hutné masivní výstavby obrazu. Pro lazurní vrstvy je vhodnější infra nebo

UV záření. Přece jenom rentgen je razantní zdroj záření a určité nuance díla nezobrazí. Tady již proto nastupuje spolupráce s jinými obory a technikami. Nikdy také není dobré spoléhat se pouze na jednu metodu,“ doplňuje restaurátor Fogaš.

Spolupráce restaurátorů se specialisty z VUT se úspěšně rozvíjí již několik let, i když začátky nebyly jednoduché. Přece jenom technici z laboratoří VUT byli při své běžné činnosti zaměřené na zjišťování kvality výrobků zvyklí pracovat s jinými materiály, zejména s kovy. Musely se proto najít optimální parametry pro použití rentgenového záření v rámci výzkumu maleb. „Za těch začátků jsem zde ještě nepracoval, ale nyní již probíhá vše bez problémů. Při zhotovování rentgenových snímků postupujeme podle specifických požadavků restaurátora, který se rentgenování zúčastní. Podle výsledků náhledového záběru se upravuje intenzita záření, délka času nebo i způsob vyvolávání. Všechny tyto faktory mohou ovlivnit výsledek. U jednotlivých obrazů jsou velké rozdíly v tom, co přesně chtějí restaurátoři zjistit. Expozici upravujeme samozřejmě tak, aby byl výsledek co nejlepší,“ říká Petr Baláš z Ústavu materiálových věd a inženýrství. Podle něj se při rentgenování obrazů v jejich laboratoři používá také speciální televizní převodník, který vlastně zviditelňuje rentgenové záření. Nemusí se tak používat film, ale snímek je možné v reálném čase zobrazit přímo na monitoru počítače.

Z hlediska restaurátorů je nevýhodou, že pracoviště VUT není mobilní, a cenné obrazy (v minulém roce se např. pod rentgen dostal obraz mistra Lucase Cranacha) se proto musí převážet. Umělecká díla se podle Fogaše transportují v klimatizovaném vozidle a za bezpečnostní asistence.

Restaurátorský průzkum obrazů je významnou součástí činnosti restaurátorského oddělení Moravské galerie. „V minulém roce jsme se stali spoluúčastníky mezinárodního grantu na takovýto průzkum. Spolupracujeme při něm s Akademií věd ČR a s univerzitami ve Florencii a Perugii. Nároky na práci s rentgenem byly proto loni výrazně větší, na pracovišti VUT jsme zkoumali na čtyři desítky obrazů. Snímkování bylo také rozsáhlejší, protože bylo potřeba udělat u každého díla více záběrů,“ doplňuje Igor Fogaš.

Správné nastavení parametrů rentgenového průzkumu někdy odhalí, že pod vrchní – viditelnou – malbou je ukryta malba

původní. Přínosem odhalení přemalovaného obrazu někdy bývá i zjištění, zda přemalba odpovídá uváděné dataci díla. Právě jeden takový případ přemalby původního obrazu se podařilo díky rentgenovému průzkumu provedenému na VUT objevit a zdokumentovat Igoru Fogašovi v loňském roce.

„Zabýval jsem se určováním autorství obrazů malířů z rodiny Lampi. U nich je problém, že Jan Baptista Lampi i jeho syn pracovali se stejnými barvami, používali podobné plátno a měli i velmi blízkou techniku malby. Jejich díla jsou proto jen velmi těžko rozlišitelná. Když jsem začal blíže zkoumat Lampiho dílo zobrazující podobiznu starce, datované do devadesátých let 19. století, podle některých příznaků jsem dospěl k názoru, že by se mohlo jednat o přemalbu. Rentgenový průzkum tuto mou hypotézu potvrdil – v pravé horní polovině obrazu se na snímku jasně zviditelnil portrét mladého muže. Zajímavé je, že obraz prošel již dříve restaurováním, ale původní malbu při ní nikdo neodhalil. Jak je vidět, i tak kvalitní malíř, jako byl Jan Baptista Lampi, mohl vzít již pomalované plátno a přemalovat na ně úplně něco jiného,“ popisuje loňské úspěšné pátrání Igor Fogaš.

Odhalená přemalba však může pro restaurátory někdy znamenat i velké dilema – který ze dvou obrazů zachovat? „Je to problém nejen restaurátorský, ale i památkářský. U závažných věcí rozhoduje komise odborníků z různých oblastí, jejímž členem je i majitel díla. Jednou možností je zdokumentovat a zrestaurovat vrchní viditelnou vrstvu, druhou eventuality, pokud vrchní vrstva je vyhodnocena jako nekvalitní a nevhodná k prezentaci, je odstranění přemalby a odhalení původního obrazu. To se však stává velmi zřídka. Existuje i třetí, zcela mimořádná varianta řešení. Jedná se o tzv. transfer – přenesení vrstev malby vrchního obrazu na nové plátno. Vzniknou tak dva samostatné obrazy. Riziko poškození malby při této operaci je obvykle natolik vysoké, že tento zákrok je spíše experimentem. V rámci etiky restaurování spíše přistupujeme k profylaxi a konzervaci než k nějakému předvádění výtvarných a řemeslných schopností restaurátora,“ vysvětluje Igor Fogaš.

Restaurátoři Moravské galerie jsou rádi, že na VUT v Brně našli odborníky ochotné ke spolupráci. Oceňují také v současné době probíhající reorganizaci prostor pracoviště na VUT, která má zlepšit provozní podmínky, zejména manipulaci i s rozměrnějšími obrazy. „Zvláště by nám pomohla instalace zařízení umožňujícího

Rentgenový snímek obrazu malíře Jana Baptisty Lampiho odhalil přemalbu. V pravé polovině díla se na snímku jasně zviditelnil portrét mladého muže.

pořizovat velkoplošné rentgenové snímky. Zatím jsme limitováni formátem A3. Také bychom uvítali digitalizaci zařízení,“ konstatuje Igor Fogaš.

Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

SUMMARY:

For several years in a row, the pictures that are to be restored or analysed by specialists from the Moravian Gallery have been transported to the Department of Materials Sciences and Engineering. In the department's laboratories, a photoradiographic analysis of the works of art is carried out.

Padá sníh a padají střechy – poučení nejenom pro investory

V průběhu letošní na sníh neobyčejně bohaté zimy byla veřejnost poměrně často informována o haváriích střešních konstrukcí, ke kterým došlo nejen v zahraničí, ale i v naší republice. Tyto havárie, kdy střechy nevydržely tíhu napadaného sněhu a prolomily se, měly mnohde tragické následky s celou řadou obětí. Vzpomeňme např. zřícení střechy zimního stadionu v bavorském Bad Reichenau začátkem ledna (11 mrtvých), zřícení výstavní haly v polských Katovicích o tři týdny později (65 mrtvých) nebo pád střechy tržnice v Moskvě.

O haváriích střešních konstrukcí s tragickými následky během letošní zimy bylo v médiích napsáno mnohé, avšak o reálných důvodech, které k tomu vedly, a jak tomu v budoucnu předcházet, bylo řečeno jen velmi málo. Také začátkem února nařízená preventivní opatření, tj. prohlídky střešních konstrukcí hasiči, měření výšky sněhu a jeho odstraňování ze střech, jsou jenom okamžitými poloprofesionálními akcemi, které neřeší situaci komplexně. Od té doby padání střech pokračuje – a i když jsou již přijímána další opatření a začínají se vést odborné diskuse – myslíme si, že je na místě pokusit se o rozbor okolností vedoucích k haváriím, popsat působící vlivy, zmínit se o požadavcích na profesní způsobilost i o nutnosti vazby na legislativní dokumenty. Snažíme se tak učinit způsobem, aby obsah textu byl srozumitelný i pro širší veřejnost (odborníkům se proto omlouváme za řadu zjednodušení) a aby text byl přitom co nejstručnější.

Co je tedy „ve hře“ při projektování, výstavbě a provozování nosné stavební konstrukce?

Začíná se obvykle **záměrem investora**, jeho představami a přáními, které by se ovšem měly sladit s příslušnými stavebními i dalšími předpisy (dnes může jít již o evropské normy) a s jeho ekonomickými možnostmi. Záměr se konzultuje a upřesňuje s profesionály, které si k tomu a k dalším úkonům najímá: s projektanty (architektů, stavebními inženýry různých specializací, tj. také statiky!), prováděcí, resp. developerskou firmou.

Druhým krokem jsou **projekční práce**. Poznamenejme, že nosné konstrukce střech se dle předpisů mají navrhovat tak, aby přenesly bezpečně (tj. aby splňovaly předepsanou úroveň spolehlivosti!) zatížení sněhem očekávané v dané lokalitě. Tíha sněhu je stanovována v zatěžovací normě příslušné pro danou zemi pomocí tzv. map sněhových oblastí, kde je vždy uvedena hodnota odpovídající údajům dle dlouholetých záznamů. Srovnání „starých“ (ale stále platných) ČSN s novými dokumenty ukazuje, že novější doporučení jsou – pokud jde o zatížení sněhem – přísnější. Souvisí to mj. s uvažovanou dobou návratu extrémního sněhu. Kromě toho musí projektant zohlednit zvláštnosti střechy (tvar, vyhlížení, typ střešní krytiny), možnost výjimečného navátí sněhu, působení převislého sněhu a další okolnosti. Ovšem **spolehlivost** konstrukce ovlivněná projektem nezávisí výlučně na hodnotě výpočtového zatížení sněhem; ovlivňují ji další faktory, např. materiál nosné konstrukce (beton, ocel,

dřevo), skladba konstrukčních vrstev střechy aj. Ve hře jsou také ostatní složky zatížení (tak např. rezerva únosnosti u střechy s těžkou konstrukcí – rozuměj konstrukce s velkou vlastní tíhou jednotlivých vrstev – se může využít pro přenesení event. nadměrného zatížení sněhem); dále lze využít i hodnot součinitele spolehlivosti, které příslušné normy zavádí pro daný materiál – jsou pro různé materiály rozdílné – a kterými se snižuje nosná způsobilost průřezu vyrobeného z daného materiálu.

Po zpracování projektu následuje žádost o stavební povolení a poté **výstavba**. Důležitou součástí těchto činností by měl být také dohled projektanta (není povinný) a stavební dozor. Po dokončení stavby a úspěšné kolaudaci je zahájeno **užívání stavby**, které má zahrnovat také periodické prohlídky(!), údržbu a případně i opravy. Zde připomeňme, že u střech patří k prohlídkám a údržbě také zjišťování mimořádných zatížení způsobených navátím či sesuvem sněhu a jeho odstraňováním. Na první pohled také nemusí být patrné, že v souvislosti s typem nosné konstrukce může při shazování sněhu dojít ke vzniku nepříznivého zatěžovacího stavu a paradoxně – při neodborném, resp. nevhodném odklizení sněhu – lze přispět ke zhoršení namáhání konstrukce (nesymetrické případy zatížení).

Přesto dochází k poruchám či haváriím. V drtivé většině případů se jedná o jisté selhání lidského činitele u kteréhokoliv z výše zmíněných kroků: jsou to opomenutí, neznalost, nedůslednost, nekompetentnost – tj. téměř vždy jde o nedostatky,

vě na konci února (66 mrtvých). Také u nás došlo ke zřícení střech u mnoha objektů (např. zimní stadion v Humpolci). I když naši republiku zatím naštěstí nepotkala tragédie rozsahu Katovic, jde vždy i o nevíтанé důsledky ekonomické. O reálných důvodech, které k těmto haváriím střešních konstrukcí vedly, a také o tom, jak opakování podobných událostí v budoucnu co nejúčinněji zabránit, informují odborníci z Fakulty stavební VUT v Brně – prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc., a prof. Ing. Břetislav Teplý, CSc.

kterým bylo možno zabránit důslednou kontrolou, počínaje projektem! Možných chyb, které závalu zapříčiní, ovšem může být celá škála a zde je nelze všechny vyjmenovat – také proto, že se obvykle jedná o kombinaci více prohrěšků.

Upozorníme alespoň na jednu okolnost, která je obvykle méně vnímána a která může mít více příčin a důsledků. Jde o problematiku tzv. **počátečních nákladů** ve vztahu k nákladům celkovým, spojeným s celou dobou existence stavby. V zahraničí se o této strategii někdy hovoří jako o sledování stavby a s ní spojených nákladů „od kolébky až po hrob“. Z toho mj. plyne, že uvážlivý investor (či majitel) má snahu optimalizovat náklady celkové, tedy náklady nabíhající za celou ekonomicky přiměřenou životnost. Ty zahrnují náklady na projekt a stavbu, náklady na provoz a užívání stavby, případná rizika a následky poruch, pojištění na pokrytí rizik, náklady na kontrolní prohlídky, údržbu a opravy, a konečně také náklady na odstranění stavby a hlediska ochrany životního prostředí. Zde nastává pochopitelně velký rozpor: investor, který nezamýšlí stavbu dlouhodobě používat, nýbrž ji ihned či brzy prodat, má zájem na minimálních pořizovacích nákladech, bez ohledu na to, že to nepochybně povede ke zvýšení – pravděpodobně významnému – nákladů spojených s užíváním stavby. Ty ovšem již ponese nový majitel. Jistou kvantifikaci této úvaze dávají výsledky nedávné evropské studie, která ukázala, že v průměru pro občanskou stavbu jsou počáteční náklady asi jen 4 % nákladů celkových. Úspora v počátečních nákladech je proto obvykle zcela nevýznamná a kontraproduktivní. Hovoří o tom také např. v Holandsku již dlouho tradované „pravidlo pětinásobku“: 1 Euro nerozvázně uspořené při výstavbě znamená později 5x vyšší náklady na údržbu a drobné opravy, „úspora“ i těchto 5 Euro by pak přinesla nutné rekonstrukce či zásadnější opravy již v ceně 25 Euro! Ostatně i moudrost našich předků to podobně parafrázovala heslem: „nejsem tak bohatý, abych si mohl kupovat levné věci“ – zde rozuměj levnou, z pohledu dlouhodobých nákladů „ošízenou“ konstrukci.

A vrátíme-li se k problematice únosnosti střešních konstrukcí – snad jen teoreticky: snaha zhotovit objekt co nejúsporněji, např. u objektů nákupních středisek obchodních řetězců, kdy tentýž investor buduje řadu podobných objektů v různých lokalitách, příp. v různých státech, může vést k tomu, že se použije jakási unifikovaná konstrukce. Ta však nemusí vyhovovat ve

všech lokalitách např. právě podmínkám sněhové oblasti. A může se stát, že takto opakovaný projekt není podroben dostatečné kontrole – projektant statiku konstrukce obvykle spíše jen „přebírá“, stavební úřad také necítí potřebu důsledně kontrolovat – vždyť „to již stojí“ jinde bez závad. Potom však i „běžný“ příděl sněhu může být kritický.

Co by tedy mělo být systémovým přístupem k řešení popsaných problémů? V každém případě je nutno nejen zdůrazňovat **význam kontroly** na všech úrovních, ale také tuto kontrolu neformálně provádět ve všech stádiích: stadiu projektování, provádění i užívání konstrukce. Při přípravě velkých investičních akcí by měl být posuzován i vliv stavby a jejího provozování na životní prostředí (např. hodnocením nákladů a environmentálních vlivů za celý životní cyklus stavby). Poznamenejme, že např. ve Velké Británii je to již ve vztahu k některým státním zakázkám požadováno zákonným opatřením.

Pokud jde o střechy u stávajících objektů, bylo by vhodné ve všech „podezřelých“ případech (lehké střechy, velké rozpory, stavby zhotovené v neúměrně krátkých termínech apod.) nejenom stavbu a zatížení sněhem sledovat, ale zejména zajistit dodatečnou kontrolu statických výpočtů, návrhu a provedení konstrukce střechy nezávislými odborníky. Přitom je nutno upozornit i na to, že hustota sněhu se mění v závislosti na jeho stáří, ulehlosti a obsahu zmrzlé vody – např. 100 kg/m³ pro čerstvý sníh (prašan), 400 kg/m³ pro zmrzlý a středně ulehlý sníh a cca 900 kg/m³ pro led. Z uvedeného vyplývá, že jen pouhé zjištění tloušťky vrstvy sněhu – bez podrobnější vazby na statiku dané konstrukce a její reálné provedení – může vést ke vzniku dalších poruch a havárií.

Prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc.,
prof. Ing. Břetislav Teplý, CSc.

SUMMARY:

With the abundant snowfall that we've had this winter, news of roofs collapsing both at home and abroad have been abundant, too. In many places where roofs collapsed from the weight of the layer of snow, heavy casualties were reported – sometimes with tragic consequences. Prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc., and prof. Ing. Břetislav Teplý, CSc, experts from the Faculty of Civil Engineering, are informing on the causes of such disasters and on the way similar incidents could effectively be prevented in the future.

Z archivu: Centrum VUT v Brně

Četní návštěvníci Centra VUT v Brně na Antonínské ulici č. 1 se ptají: „Jaká je vlastně historie této krásně zrekonstruované budovy? Kdy a kým byla postavena? Které instituce se v ní v průběhu let vystřídalý?“ Odpovědi na tyto otázky nacházíme jednak v archivních pramenech, jednak v literatuře. Z pramenů uvedme alespoň fond E 101 – Biskupský alumnát v Brně a fond B 124 – KNV Brno, které jsou uloženy v Moravském zemském archivu v Brně, z literatury pak zajímavou a faktograficky bohatou stať „Zřízení diecézního semináře v Brně“, jejímž autorem je člen řádu premonstrátů Jindřich Z. Charouz.

Náš příběh se začíná odvíjet v roce 1805, kdy císař František I. povolil v Brně zřízení diecézního semináře spolu s teologickým ústavem pro výchovu a vzdělávání kněžského dorostu. Pro ústav byla tehdy určena budova zrušeného dominikánského kláštera na Dominikánské ulici č. 2, která byla novému účelu odevzdána o rok později. Postupně se však ukazovalo, že se jedná o budovu pro tuto funkci „nezdravou a nevhodnou“, a jediným východiskem se proto jevila výstavba nového alumnátu.

V červenci 1901 byla stavba zadána brněnskému staviteli Antonínu Tebichovi, téhož roku zahájena a dne 14. října 1903 biskupem Bauerem vysvěcena. Tématem biskupova kázání proneseného při této příležitosti byl účel budovy sloužit „pietati et scientiae“, tj. „zbožnosti a vědění“. Plány na její výstavbu byly oceněny na světové výstavě v Paříži v roce 1900, ale z finančních

důvodů byly realizovány jen zčásti. Přesto byl nový alumnát jeden z nejpečlivějších v bývalém rakousko-uherském mocnářství.

Alumnátní kaple byla zasvěcena našim věrozvěstům Cyrilu a Metodějovi. Svou definitivní podobu však nezískala ihned – teprve v září 1911 bylo započato se stavbou nového hlavního oltáře. Během prázdnin roku 1912 oltář zhotovila podle modelu vídeňského sochaře Slanetze brněnská sochařská dílna Alfred Dressler. O prázdninách následujícího roku byla kaple vymalována za řízení akademického malíře Karla Ladislava Klusáčka, vyslaného Akademií umění v Praze. Zbývalo ještě dokončit obrazy: na jeden malíř Klusáček namaloval hlavní patrony brněnské diecéze sv. Petra a sv. Pavla, na druhý obraz se dostali rodák z diecéze Klement Maria Hofbauer spolu s patronem moravských kněží Janem Sarkandrem, třetí zobrazoval patrona

Pohlednice budovy alumnátu (postavil ji v letech 1901–1903 brněnský stavitel Antonín Tebich) na dnešní Antonínské ulici 1 z období před 1. světovou válkou.

mládeže sv. Aloise a poslední čtvrtý pak patrona katolických škol sv. Tomáše Akvinského. Původní varhany byly zakoupeny v roce 1911 z katedrály. V alumnátu byly uchovávány i zajímavé relikvie, např. v roce 1924 získal alumnát z Vídně částku sv. Kříže a v roce 1928 z Olomouce ostatky Jana Sarkandra.

Budova byla celá osvětlována plynem, což plně odpovídalo technické úrovni doby, kdy byl alumnát stavěn, časem však tento způsob značně zastaral. Telefon byl v budově zaveden již v únoru 1912, kdežto s elektřinou byly problémy. V části pronajaté právnické fakultě (mj. v této budově nově zřízená Masarykova univerzita dne 11. listopadu 1919 slavnostně zahájila činnost) již dávno svítily elektrickým světlem, když v dubnu 1929 byla podána žádost, aby mohla být do alumnátu elektřina zavedena. Vzhledem k vyčerpání úvěru v položce „Novostavby, přestavby a vnitřní zařízení“ byla žádost ministerstvem školství a národní osvěty zamítnuta. Počátkem následujícího roku byla proto podána znovu a tentokrát byla ministerstvem schválena. Na Petrov bylo toto sdělení doručeno až v září 1930, takže vlastní práce byly firmou Alois Metelka provedeny a zkolaudovány až o rok později. Prostory pronajaté právnické fakultě byly uvolněny na přelomu roku 1931/1932, kdy se sídlem fakulty stala novostavba na ulici Veveří.

O prázdninách 1913 byla v alumnátní zahradě postavena dvojtitá kuželná s verandou a pavilonem, o něž správa alumnátu usilovala již delší dobu. Povolení této stavby bylo s povděkem přijato, neboť měla sloužit „*velice ku zlepšení zdravotních poměrů mezi alumnými, kteří pohybu a zábavy nutně potřebují*“.

Za 1. světové války musel alumnát podle závazku před stavbou vyklidit svou budovu ve prospěch vojenské nemocnice a přestěhovat se do biskupského zámku v Chrlících. Za okupace byla budova na Antonínské zabrána německou brannou mocí. Alumnát proto musel v září 1942 budovu opustit a přesídlit na Petrov č. 8. Nazpět se celý vrátil až koncem května 1946.

Na základě zákona o vysokých školách č. 58 ze dne 18. května 1950 byly bohoslovecké fakulty i diecézní učiliště vyčleněny z rámce vysokých škol a podřízeny ministru, který byl pověřen řízením Státního úřadu pro věci církevní, zřízeného pro úpravu poměru církvi ke státu. Nařízením vlády č. 112 ze dne 14. července 1950 bylo církevní školství zcentralizováno a diecézní ústavy zrušeny. Dne 7. srpna 1950 pak zástupce regenta Josef

Jančík odevzdal zmocněnci Státního úřadu pro věci církevní Václavu Liedermannovi a hospodářskému zmocněnci Cyrilu Pekárkovi správu bohosloveckého diecézního učiliště. Tím bylo zrušení alumnátu i učiliště provedeno také prakticky.

Na počátku 50. let 20. století dislokační komise ÚNV v Brně rozhodnutí o přidělení uvolněné budovy – na nátlak mnoha zájemců – několikrát pozměnila a ještě v srpnu 1951 byla tato otázka pokládána za nevyřešenou, protože o budovu projevil zájem ministerstvo národní obrany. V červenci 1952 Krajský národní výbor v Brně potvrdil, že bývalý biskupský alumnát byl vládní dislokační komisí přidělen vojenské správě.

Po obnovení Vysokého učení technického v Brně a zřízení Fakulty energetické v roce 1956 byla Vojenská akademie přinucena uvolnit pro potřebu obnovené civilní techniky některé objekty, mezi nimi i budovu na Antonínské 1, která se stala sídlem kateder elektrotechnického inženýrství. Po vzniku samostatné Fakulty elektrotechnické od 1. září 1959 se objekt na Antonínské stal hlavním sídlem fakulty, a tedy i sídlem jejího děkanátu. Postupem doby se řada pracovišť včetně děkanátu přestěhovala do jiných prostor; poslední ústavy opustily objekt v průběhu roku 1997/1998.

Poslání sloužit vědě, které bylo dáno do vínku této budově našimi předky před více než sto lety, bylo zachováno i po náročné a rozsáhlé rekonstrukci, kterou realizovala na základě architektonického řešení brněnského Studia Z v letech 1998–1999 firma UNISTAV, a. s., Brno. Slavnostní otevření budovy dne 8. listopadu 1999 bylo jedním z vrcholů oslav 100. výročí založení školy. Průčelí budovy je zařazeno do evidence nemovitých kulturních památek. Stavba je chráněna jako jedna z nejvýraznějších a nejčistších novobarokních monumentálních architektur v Brně.

PhDr. Renata Krejčí, Archiv VUT v Brně

SUMMARY:

Visitors to the BUT Centre in Antonínská Street are frequently asking questions about the history of this beautifully renovated building: When was it built? Who built it? Which institutions have been occupying it over the years? Answers to such questions can be found partly in the archives and partly in the literature.

Rozvojové programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

VUT v Brně získalo z rozvojových programů MŠMT vyhlášených pro rok 2006 na schválené projekty 82,5 milionu korun, dalších 24,8 milionu korun na tzv. společné projekty, které byly podány či budou řešeny ve spolupráci s jinými vysokými školami, a v dodatečném výběrovém řízení ministerstva na další prostředky rozvojových programů ještě 20 755 tisíc korun. Celkovou sumou převyšující 128 milionů korun se tak VUT v Brně zařadilo na čtvrté místo mezi vysokými školami v ČR jen těsně za ČVUT Praha. O tomto úspěchu informoval Události prorektor pro studium a záležitosti studentů doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc.

U: K čemu jsou rozvojové programy MŠMT určeny?

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy již několik let vyhlašuje rozvojové projekty, které jsou určeny především k naplňování strategických cílů rozvoje vysokých škol a ke snadnějšímu dokončení úplné transformace studijních programů ve smyslu Boloňské deklarace. Zatímco v minulých letech byly určeny tyto projekty především k transformaci vysokých škol, v posledních letech slouží zejména k uskutečňování strategických plánů vysokých škol v souladu s jejich Dlouhodobým záměrem.

U: Na co byly rozvojové projekty v letošním roce zaměřeny?

V tomto roce byla rámcová témata projektů zaměřena především na podporu rozvoje struktury a modulární skladby studijních programů, na přípravu a rozvoj lidských zdrojů, na rozvoj moderních technologií, na podporu vytváření společných struktur mezi vysokými školami a odběratelskou sférou, na podporu rozvoje internacionalizace a na podporu zvýšení kvality řízení veřejných vysokých škol.

U: Jak VUT v Brně se svými projekty uspělo?

Rozvojové programy vyhlášené pro rok 2006 přinesly některé pozitivní změny. Především vysoké školy dostaly poměrně vyšší orientační limit než v minulém roce. Pro VUT v Brně činil tento limit více než 82 milionů korun. Fakulty a další součásti připravily řadu kvalitních projektů, které byly v celkové výši 82 503

tisíc Kč schváleny výběrovou komisí. Nad tento orientační limit získalo VUT v Brně dále 24,8 milionu korun na tzv. společné projekty, které byly podány či budou řešeny ve spolupráci s jinými vysokými školami. V letošním roce bylo vyhlášeno rovněž dodatečné výběrové řízení na další prostředky rozvojových programů. V tomto výběrovém řízení získalo VUT v Brně dalších 20 755 tisíc korun.

U: Jak jsme na tom v porovnání s ostatními vysokými školami? Celkovou sumou 128 059 tisíc korun se VUT v Brně zařadilo na čtvrté místo mezi všemi vysokými školami v České republice jen těsně za ČVUT Praha.

U: Jaký význam mají prostředky získané z rozvojových programů při financování činnosti VUT a jak budou využity?

Rozvojové programy jsou významným prvkem projektového financování vysokých škol. Umožňují univerzitám řešit nákladnější projekty, na které by prostředky normativního financování vzdělávací činnosti nestačily. Posilují svým charakterem integrující tendence vedoucí k efektivnější spolupráci fakult a součástí a zvyšují možnosti pro strategické řízení školy. Navyšování prostředků na rozvojové programy MŠMT vede spolu se značnou samostatností řešitelů všech dílčích částí k náročnější administrativní a kontrolní činnosti. Vždyť se jedná o 32 projektů s celkem 54 dílčími částmi, jejichž řešení je plně v kompetenci odpovědných řešitelů a spoluřešitelů na fakultách a součástech.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

From the development programmes announced by the Ministry of Education, Youth and Sports for approved projects, BUT received 82.5 million CZK in funding, another 24.8 million CZK for joint projects with other European universities and yet another 20.8 million CZK in an additional competition announced by the Ministry for further development programmes. With a total of over 128 million CZK, BUT ranks fourth among the Czech universities closely following Czech Technical University in Prague. BUT News was informed on this success by doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc., vice-rector for study and students' affairs.

Otazníky vědy: Co se stalo na palubě družice Phase 3D?

Dalším dílem rubriky Otazníky vědy je snaha výzkumníků analyzovat příčiny poruchy, která způsobila odmlčení družice Phase 3D. Na její palubě jsou nainstalovány dva mikrovlnné přijímací systémy vyvinuté v týmu docenta Miroslava Kasala v Ústavu radioelektroniky FEKT VUT v Brně. Experimentální družici organizace AMSAT na eliptickou oběžnou dráhu vynesla raketa Ariane z kosmického střediska Kourou ve Francouzské Guyaně v roce 2000, po čtyřech letech provozu se Phase 3D po kolapsu baterií odmlčela. Pracovníci zapojení do projektu nyní na vzdálenost tisíců kilometrů analyzují příčiny poruchy. Doufají také, že se podaří družici znovu oživit.

Jakým způsobem se začala porucha projevovat? „V lednu 2004 se při 1486. obletu družice po eklipse (to je úsek její dráhy ve stínu Země) v okolí perigea bez předchozího varování začalo snižovat napětí na její hlavní baterii, které má hodnotu 28 voltů. Bylo to způsobeno zhroutením jedné z celkem deseti cel baterie, jejíž napětí tak kleslo o 2,8 V. To byl nebezpečný stav, a okamžitě jsme se proto rozhodli zapnout dobíjení záložní baterie, kterou je družice vybavena. Ta byla zcela bez kapacity, a proto ji bylo třeba nabíjet postupně. Předpokládali jsme, že k formování článků a celkovému nabití baterie budeme mít dostatek času. Potom bychom provoz družice přepnuli na záložní baterii,“ popisuje docent Kasal.

Zdálo se tedy, že situace je pod kontrolou. K překvapení výzkumníků však za další dva oblety, znovu po průchodu družice eklipsou, nastal dominový jev, kdy začal odcházet jeden článek po druhém a baterie během několika málo minut zcela zkolabovala. V té době nebyla družice v dosahu řídicích stanic, a nebyl proto čas přepnout provoz alespoň na záložní, v té době se ještě stále dobíjející baterii. „Jakmile pokleslo napětí pod deset voltů, přestal pracovat palubní počítač a veškerá komunikační elektronika. Družice se odmlčela,“ vysvětluje docent Kasal.

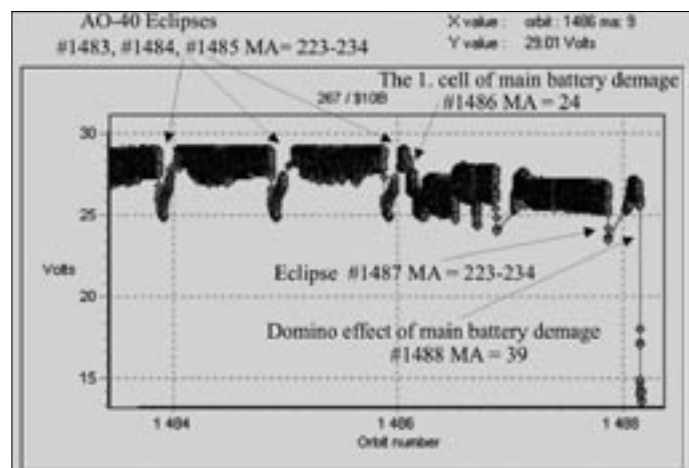
Stále však existovala naděje, že proudem ze solárních panelů, který baterií neustále protéká, se zkrat přeruší, dobije se záložní baterie a provoz na palubě družice se tak podaří obnovit. Podle Kasala jsou známy případy, kdy některé sondy začaly znovu

vysílat třeba i po více než desetiletém mlčení. U Phase 3D k takovému příznivému obratu zatím nedošlo a družice je „mrtvá“. Naděje na její „oživení“ ale stále ještě trvá.

V souvislosti s poruchou baterie a následným odmlčením satelitu se však objevil zajímavý a zatím ne zcela vysvětlený jev. „Efemeridy dráhy družice, i když s ní není možná komunikace, se tak jako u všech těles obíhajících Zemi stále měří. My proto neustále známe její přesnou polohu. Když jsme zpětně vyhodnotili jeden z orbitálních parametrů družice, tzv. střední pohyb (MM), který určuje, kolik obletů Země za 24 hodin družice vykoná, zjistili jsme, že u družice v době dvou měsíců bezprostředně následujících po zhroutení baterie hodnota MM nepatrně poklesla. Podle naší hypotézy příčinou tohoto poklesu by mohlo být otevření některého článku baterie, z něhož do kosmického prostoru uniká chemickou reakcí vytvořený plyn. Jeho unik pohyb družice zpomalil. Po uplynutí zhruba dalších dvou měsíců se hodnota MM ustálila na nové stabilní hodnotě. Pokud je naše hypotéza správná, muselo v baterii dojít nejen k závadě mající charakter elektrického zkratu, ale i k nějakému následnému mechanickému poškození,“ konstatuje docent Kasal.

Jak je vidět, musejí se odborníci z Ústavu radioelektroniky FEKT VUT v Brně, kteří jsou již několik let zapojeni do mezinárodního programu kosmického výzkumu, zabývat mnohdy zcela neočekávanými problémy. Mají to samozřejmě o to složitější, že příčiny těchto nepředvídatelných situací nelze zjistit rozбором vadné součásti zařízení v klidu laboratoře, ale je nutné analyzovat možné důvody selhání a pokusit se o nápravu na vzdálenost několika tisíců kilometrů. Takto získané zkušenosti jsou však cenné nejen z hlediska jejich účasti v dalších vesmírných projektech, ale i pro jejich běžnou výzkumnou činnost.

Igor Maukš

Graf zachycující dominový efekt zhroutení hlavní baterie družice Phase 3D.

SUMMARY:

This time, the Questions of Science column informs of the efforts by scientists to analyse the reasons why the Phase 3 satellite has gone silent. It carries two microwave reception systems on its board developed by a team led by doc. Miroslav Kasal at the Department of Radioelectronics of the BUT Faculty of Electrical Engineering and Communication.

Fakulta podnikatelská připravuje 12. ročník setkání Euroweek

Fakulta podnikatelská uspořádá od 3.–9. dubna 2006 12. mezinárodní setkání Euroweek. Tento program je jednou z aktivit sdružení PRIME Networking (Professional Inter-university Management for Educational Networking), jejímž je FP dlouholetým členem.

Program Euroweek je každoročním vyvrcholením systematické spolupráce studentů a pedagogů v rámci sdružení PRIME, které má 18 členů. Euroweek tvoří dvě úzce provázané linie – jednu zaměřenou na studentskou činnost, druhou na aktivity pedagogů a odborných pracovníků členů PRIME.

Hlavní náplní studentské části je příprava a prezentace výzkumných projektů, které jsou zpracovávány mezinárodními studentskými týmy – obecným tématem letošních projektů je „Innovative Management“. První část programu Euroweek je proto věnována zakončení přípravy výzkumných projektů a jejich představení v rámci tzv. „Project shoppingu“. Týmy v prostoru svých „stánků“ poskytují informace o zaměření projektu, metodice zpracování výzkumu, očekávaných výsledcích a přínosech. Studentské týmy mají za úkol přesvědčivě a atraktivně prezentovat výsledky své práce a získat tak co nejširší publikum pro jejich následnou soutěžní prezentaci před odbornými porotami. Závěrečná část programu je věnována vyhlášení vítězů v kategoriích a oznámení příštího organizátora Euroweeku.

Vedle prezentace odborných schopností členů týmů – jejich erudice při formulaci zadání projektů, volbě metod získávání a zpracování údajů a jejich prezentace – je dalším posláním Euroweeku přispívat ke vzájemnému poznání kultur zúčastněných zemí. Proto je nedílnou součástí programu také řada kulturně-společenských akcí. Jednou z nejpopulárnějších je „Global village“, jejímž cílem je prezentovat národní kulturu zúčastněných zemí – předvést ukázkou národních zvyků, specialit (včetně gastronomických) a dalších regionálních či národních specifik.

Snahou organizátorů je vždy představit hostitelskou zemi jak po stránce odborné, pedagogické, tak také její kulturu a historii. Součástí programu budou proto návštěvy významných kulturních a přírodních památek, exkurze do firem, vystoupení uměleckých souborů a dojde také na spontánně organizované studentské akce.

„Pedagogická“ část programu zahrnuje, kromě odborného „koučování“ týmů v době příprav projektů a jejich finálního do-

končení, také odborný seminář na téma Inovační řízení. V rámci týdenního setkání proběhne rovněž řada formálních i neformálních jednání mezi představiteli členských institucí PRIME. Podobně jako je tomu u studentů, i pro naše kolegy ze zahraničních univerzit bude připraven doprovodný program.

Součástí letošního Euroweeku bude také prezentace příhraniční spolupráce mezi regionem jižní Moravy a západního Slovenska v partnerství s Univerzitou Alexandra Dubčeka v Trenčíně. Díky spolupráci s touto univerzitou se podařilo získat určité prostředky v rámci programu příhraniční spolupráce INTERREG III. V rámci programu Euroweek budou prezentovány možnosti rozvoje spolupráce mezi FP VUT v Brně a EF UAD v Trenčíně – a to nejen v průběhu tohoto setkání, ale i v dalším období.

Odborná část programu, jejímž vyvrcholením je soutěžní prezentace výsledků výzkumného úsilí mezinárodních týmů, je v kontextu mezinárodní spolupráce vysokých škol ekonomického a manažerského zaměření unikátní záležitostí. Svým zaměřením, reálnou mírou internacionalizace, rozsahem a již relativně dlouhou historií jde v evropském kontextu o zcela mimořádnou událost. Přidělení pořadatelsví programu Euroweek FP VUT v Brně je tak pro Fakultu podnikatelskou i pro celé VUT v Brně na jednu stranu velkým závazkem a výzvou, na druhé straně je to vyjádřením uznání aktivního působení školy v oblasti mezinárodních pedagogických aktivit a ocenění významu spoluúčasti FP na naplňování poslání organizace PRIME.

Doc. Ing. Vladimír Chalupský, CSc., MBA,
koordinátor projektu Euroweek 2006

Konference s mezinárodní účastí: Podlahy, stropy a podhledy 2006

Na akademické půdě Fakulty stavební VUT v Brně se uskutečnil 16. února 2006 první ročník konference s tematikou vodorovných nosných i nenosných konstrukcí pod názvem Podlahy, stropy a podhledy 2006. Pořádání konference pod záštitou děkana fakulty prof. RNDr. Ing. Petra Štěpánka se ujali pracovníci Ústavu pozemního stavitelství pod vedením garanta konference doc. Ing. Miloslava Novotného, CSc. Nosnými tématy konference byly podlahové konstrukce, stropní konstrukce a podhledy jak nově budované, tak i jejich diagnostika a rekonstrukce.

K aktivní účasti se přihlásilo 35 odborníků, kteří mohli využít prezentace svého příspěvku ve sborníku konference, a celkem patnáct z nich se podělilo o své poznatky s publikem formou přednášky. Konference se těšila i mezinárodní účasti zástupců ze stavebních fakult Technické univerzity v Košicích a Státní technické univerzity v Bratislavě, zejména bylo ctí přivítat rektora litevské Vilniuské technické univerzity, pana Romualdase Gineviciuse. Konferenci navštívilo přibližně sto posluchačů z řad odborné i neodborné veřejnosti. Možnost účasti využila také řada studentů Fakulty stavební a pracovníků projekčních i realizačních firem, kteří si takto mohli prohloubit své znalosti a následně je aplikovat ve stavební praxi.

Jednání probíhalo v moderní přednáškové místnosti budovy „D“, v přísálí byla umožněna komerční prezentace stavebních firem a výrobců materiálů. Účastníci se mohli seznámit s materiá-

ly a výrobními systémy pro realizaci vodorovných konstrukcí, ale také rozšířit si své odborné vědomosti v oblasti akustických, statických, požárních a tepelně technických požadavků. Jednání a zejména pak závěrečný společenský večer konference přispěl k získání kontaktů s kolegy z domácích i zahraničních vysokých škol a k navázání spolupráce se stavební praxí.

Závěrem můžeme konstatovat, že první konference Podlahy, stropy a podhledy 2006 svůj úkol informovat odbornou i neodbornou veřejnost o novinkách v oblasti realizační i vědeckovýzkumné jistě splnila.

Organizační výbor konference děkuje všem účastníkům za projevený zájem o problematiku podlah, stropů a podhledů a všem sponzorům za podporu při realizaci konference.

Těšíme se na shledanou na příštím ročníku konference, třeba i v hojnější počtu!

Doc. Ing. Miloslav Novotný, CSc.,
garant konference

SUMMARY:

On 16th February 2006, under the auspices of dean prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek CSc., the Institute of Building Structures of the BUT Faculty of Civil Engineering held a 2006 conference on floors, ceilings, and soffits. The main themes of the conference proceedings included newly built structures, floorings, and lower ceilings as well as the diagnostics and reconstruction of the existing ones. During the conference, material producing and implementing companies staged commercial presentations.

Novým předsedou ČKR byl zvolen prof. Ing. Petr Sáha, CSc.

Na 84. zasedání pléna České konference rektorů, které se konalo ve dnech 23. a 24. února 2006 v Uměleckém centru Univerzity Palackého v Olomouci, byl zvolen předsedou ČKR prof. Ing. Petr Sáha, CSc., rektor Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

Místopředsedy ČKR byli zvoleni (v abecedním pořadí):

- prof. PhDr. Václav Cejpek,
- prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D.,
- prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc.,
- prof. Ing. Jan Hron, DrSc.,
- doc. RNDr. František Jirásek, DrSc.

ČKR dále navrhla prof. Ing. Vlastimila Růžičku, CSc., za člena Rady Národního programu výzkumu II. a zvolila také své zástupce do Reprezentační komise MŠMT. ČKR rovněž schválila svůj rozpočet a pravidla úhrady provozních nákladů pro rok 2006.

V přijatém usnesení ČKR přivítala Evropskou chartu pro výzkumné pracovníky a Kodex chování pro přijímání výzkumných pracovníků jako obecné dokumenty, deklarující pravidla etiky výzkumu. ČKR doporučuje vysokým školám přiměřeně uplatnění obsahu obou textů.

Rektoři českých vysokých škol se na svém jednání v Olomouci zabývali také návrhem výplaty sociálních stipendií. Podle poslanceckého návrhu by na příspěvek ve výši pravděpodobně 1600 korun měsíčně mělo mít nárok zhruba třináct tisíc studentů. (Sociální stipendia mají po dobu deseti měsíců v roce pobírat studenti z rodin, jejichž příjem nedosahuje 1,1 násobek životního minima. Výši stipendií má určovat vláda. Ze státního rozpočtu by si to vyžádalo zhruba 200 milionů korun za akademický rok.)

„ČKR považuje navrhovaný systém výplaty sociálních stipendií vysokými školami za kontroverzní s platnou legislativou, protože vysoké školy nemohou nahrazovat kompetence a činnost orgánů státní správy,“ uvádí se v usnesení ČKR.

Česká konference rektorů podpořila také kritické stanovisko EUA k rozpočtu EU na léta 2007 až 2013, který by znamenal omezení výdajů na vzdělávání, výzkum a inovace. ČKR vyzývá vládu ČR, aby se přiklonila k původní verzi rozpočtu EU. ČKR

Nový předseda České konference rektorů prof. Ing. Petr Sáha, CSc., rektor Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (vpravo), s odstupujícím předsedou prof. Ing. Ivanem Wilhelmem, CSc.

také podpořila záměr alokovat prostředky operačního programu Výzkum, vývoj a inovace do gesce MŠMT a zároveň vyzvala rektory vysokých škol, aby neprodleně přistoupili k přípravě tematicky a finančně odůvodněných projektů začlenitelných do uvedeného operačního programu. ČKR dále pověřila svého předsedu k jednání s předsedou vlády ČR ve věci zefektivnění výkonu státní správy ve výzkumu, vývoji a inovacích.

mau

SUMMARY:

Prof. Ing. Petr Sáha, CSc., rector of Tomas Bata University in Zlin was elected chairman of the Czech Conference of Rectors (CCR) during the 84th plenary session of this organisation held in the Artistic Centre of Palacký University in Olomouc from 23rd to 24th February 2006. The following is an alphabetic list of deputy chairmen: prof. PhDr. Václav Cejpek, prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., prof. Ing. Jan Hron, DrSc., and doc. RNDr. František Jirásek, DrSc. Prof. Ing. Vlastimil Růžička, CSc. was mandated by the CCR to be a member of the National Research Programme II. Representatives of CCR were elected for the Representation Committee of the Ministry of Education, Youth and Sports of the Czech Republic. The CCR also approved its 2006 budget and rules for the payment of operational costs.

Workshop k projektu TETRAEDR

Na Fakultě stavební proběhl 2. února 2006 workshop partnerů projektu „TETRAEDR – Programy dalšího profesního vzdělávání ve stavebnictví a veřejné správě“. Tento projekt byl získán z Evropských sociálních fondů, grantové schéma Operačního programu: Rozvoj lidských zdrojů, opatření 3.3. Rozvoj dalšího profesního vzdělávání, v rámci 1. výzvy, vyhlášené Jihomoravským krajem. Projekt TETRAEDR je zaměřen na zvýšení kvalifikace formou dalšího profesního vzdělávání a ve svém důsledku na zvýšení zaměstnanosti regionu Jihomoravského kraje. Je zde kladen důraz na rozšíření nabídky dalšího profesního vzdělávání v oboru stavebnictví s ohledem na skutečné požadavky plynoucí z praxe. Projektu se účastní Fakulta stavební VUT v Brně, gymnázia a střední školy technického zaměření, profesní sdružení, zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů, zástupci obcí a odborníci z úřadů státní správy a samosprávy. Zapojení zmíněných skupin do projektu představuje přínos zejména při vývoji a realizaci nových, smysluplných programů a kurzů. Široká nabídka nových kurzů dalšího profesního vzdělávání bude sestavena tak, aby bylo umožněno vzdělávání pracovníků, kteří se v rezortu stavebnictví pohybují na základních, středních, ale i vyšších manažerských pozicích.

Příjemcem dotace je VUT v Brně, které spolupracuje s partnery: SŠPU a VOŠ Hodonín, SPŠ chemická Brno, Biskupské gymnázium Letovice, Gymnázium Jana Blahoslava Ivančice, Gymnázium Břeclav, SPŠ stavební Brno, Gymnázium Šlapanice, SOŠ a SOU Vyškov, Gymnázium Dr. K. Polesného Znojmo, SOŠ a SOU Brno, ČKAIT, FIRESTA – Fišer, rekonstrukce, stavby, a. s., ŽS Brno, a. s., Skanska CZ region Brno, s. r. o., a Českomoravská cement a. s. nástupnická společnost.

Workshop zahájil děkan Fakulty stavební prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc. Hlavní myšlenky a postupy řešení představil manažer projektu TETRAEDR prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., společně s kolegyní z řešitelského týmu Ing. Nikol Žižkovou, Ph.D. Hlavní cíle projektu byly formulovány do pěti bodů:

- 1) vytvoření min. 20 nových programů a kurzů ČŽV,
- 2) vytvoření virtuální a fyzické sítě propojující partnery,
- 3) vytvoření regionálních poradenských středisek,
- 4) propagace nových programů a kurzů ČŽV,
- 5) realizace min. 20 nových programů a kurzů.

V další části jednání prezentovali partneři své představy, týkající se jejich zapojení při naplňování klíčových aktivit projektu TETRAEDR. Na závěr pracovního setkání byl dán účastníkům prostor pro diskusi a individuální konzultace.

Rostislav Drochytka,
Nikol Žižková,
Pavla Matulová

SUMMARY:

A TETRAEDR workshop was held at the Faculty of Civil Engineering on 2nd February 2006 on programmes of further training in civil engineering and public administration. In the first call by the Southern Moravian Region, this project received funding from the European Social Funds within the Development of Human Resources grant scheme. The TETRAEDR project aims to improve qualification through further professional education, which should eventually improve the employment situation in the Southern Moravian Region.

Informace

Zasedání Vědecké rady VUT v Brně

Dne 17. února 2006 se uskutečnilo první zasedání nové Vědecké rady Vysokého učení technického v Brně. Na jeho úvod předal členům Vědecké rady rektor prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, jmenovací dekrety.

Složení nové Vědecké rady VUT v Brně:

Prof. RNDr. Vladimír Aubrecht, CSc.
 Prof. Ing. Vladimír Báleš, DrSc.
 Prof. Ing. Jan Bujňák, CSc.
 Prof. RNDr. Milan Češka, CSc.
 Ing. Ivan Dobiáš, DrSc.
 Ing. Jaroslav Doležal, CSc.
 Prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc.
 Prof. RNDr. Miloslav Druckmüller, CSc.
 Prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc.
 Ing. Josef Hájek
 Prof. Ing. Jan M. Honzík, CSc.
 Ing. František Hrnčář
 Mgr. Tomáš Hruša
 Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc.
 Prof. RNDr. Josef Jančář, CSc.
 Doc. Ing. Pavel Jura, CSc.
 RNDr. Petr Kantor
 Prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc.
 Prof. Ing. Vladimír Kučera, DrSc.

Prof. Mgr. František Lesák
 Prof. RNDr. Miroslav Liška, DrSc.
 Doc. RNDr. Petr Lukáš, CSc.
 Prof. Ing. arch. Alois Nový, CSc.
 Prof. Ing. Drahomír Novák, DrSc.
 Prof. Ing. Ladislav Omelka, DrSc.
 Prof. Ing. Emanuel Ondráček, CSc.
 Prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA
 Prof. Ing. Petr Sába, CSc.
 Prof. PhDr. Jan Sedlák, CSc.

Prof. RNDr. Eduard Schmidt, CSc.
 Prof. Ing. arch. Jiljí Šindlar, CSc.
 Prof. Ing. Vladimír Smejkal, CSc.
 Prof. Ing. Jana Stávková, CSc.
 Prof. Ing. Petr Stehlík, CSc.
 Prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc.
 Prof. Ing. Josef Vačkář, CSc.
 Prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc.
 Prof. Ing. Radimír Vrba, CSc.
 Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.

(red)

Poplatky za studium v akademickém roce 2006/2007

Rozhodnutím rektora č. 2/2006 ze dne 28. 2. 2006 byla stanovena výše poplatků za studium na VUT v Brně pro akademický rok 2006/2007.

Výše poplatků je odvozena od základu, který MŠMT pro akademický rok 2006/2007 vyhlásilo ve výši 2892 Kč.

1. Měsíční výše poplatku za studium stanoveného podle § 58 odst. 3 zákona určená čl. 14 odst. 2 Statutu VUT pro akademický rok 2006/2007 činí:

a) 1450 Kč (jednu polovinu základu po zaokrouhlení nahoru na desetikoruny) po dobu prvních dvanácti měsíců,

b) 2900 Kč (základ po zaokrouhlení nahoru na desetikoruny) po dobu dalších dvanácti měsíců,

c) 5790 Kč (dvojnásobek základu po zaokrouhlení nahoru na desetikoruny) v následujících měsících.

2. Poplatek za další studium podle § 58 odst. 4 zákona činí za jeden rok základ, tj. 2892 Kč (čl. 14 odst. 4 Statutu VUT v Brně).

Forma placení a splatnost poplatků bude stanovena dodatkem ke Statutu VUT v Brně (po registraci na MŠMT podle příslušných ustanovení zákona č. 552/2005 Sb.) a navazující směrnici rektora.

(red)

Krajiny Nového Zélandu

Rádi bychom vás pozvali na výstavu fotografií Terezy Kopáčkové a Jana Vaňka „Krajiny Nového Zélandu“, která se koná v laboratorním traktu Fakulty chemické VUT v Brně. Fotografie vznikly v období únor–srpen roku 2005.

„Nový Zéland je zemí, kam v poslední době směřuje stále více a více turistů. Je snadné získat vízum, najít sezonní práci v zemědělství a kromě vysokých počátečních nákladů se dá i relativně levně žít. V Zemi Velkého Bílého Mraku je krásná příroda, často ještě neporušená lidmi. Počasí je v letních měsících (listopad–březen) přívětivé, v zimních již poněkud méně. Na jihu ostrova prší nepřetržitě téměř celou zimu. Měli jsme to štěstí cestovat touto krajinou na podzim a v zimě, kdy lze jen tu a tam potkat člověka. V naprostém osamění poslouchat burácení vln Jižního Pacifiku nebo šustění dešťových kapek v obřích kapradinách na hřebenech hor. Půl roku na poznání této části země není mnoho a turismus krajinu rychle mění,“ říkají autoři krásných barevných fotografií, které si mohou zájemci prohlédnout v laboratorním traktu Fakulty chemické VUT v Brně.

(red)

Studentů vysokých škol přibývá

Vysokoškoláků postupně přibývá. Počet přihlášených pro akademický rok 2005/2006 se proti roku 2004/2005 zvýšil o 0,4 procenta. Počet přijatých přitom stoupl o 5,8 procenta a počet zapsaných o 5,5 procenta. Vyplývá to z průzkumu Ústavu pro informace ve vzdělávání, který se uskutečnil loni na podzim a nyní byl zveřejněn.

V roce 2005 se na vysoké školy hlásilo 130 900 uchazečů, kteří dohromady poslali 294 800 přihlášek. Na každého adepta studia tak vyšly průměrně 2,2 podané přihlášky. K přijímačkám přišlo ale jen 91,4 procenta ze všech přihlášených a školy přijaly ke studiu 80 tisíc. Nakonec do prvních ročníků nastoupilo 76 200 nových posluchačů. Většina uchazečů se hlásila na veřejné vysoké školy (95,5 procenta). Soukromé vysoké školy přijaly 8200 uchazečů a 7500 z nich skutečně nastoupilo.

Na vysokou školu se hlásí více dívky (56,7 procenta), ty v letošním akademickém roce poprvé tvořily také většinu přijatých (51,7 procenta). Chlapci jsou zato u přijímacího řízení úspěšnější (75,1 procenta) než dívky (60,6 procenta).

Za posledních deset let se v Česku zvýšil počet vysokých škol i jejich studentů. V roce 1995 bylo 23 veřejných univerzit, od roku 1998, kdy mohly vznikat i soukromé, se jejich počet zvyšoval. Minulý akademický rok se vyučovalo na 60 vysokých školách, 36 bylo soukromých. Celkový počet posluchačů se ve srovnání s rokem 1995/1996 téměř zdvojnásobil. Před deseti lety bylo v posluchárnách téměř 174 tisíc lidí, minulý akademický rok už přes 318 800. Uvádí to Vývojová ročenka školství Ústavu pro informace ve vzdělávání.

(red)

Projekt Phase II. v Galerii FaVU

V Galerii FaVU na Údolní ulici se 22. února 2006 uskutečnila vernisáž výstavy Projekt Phase II. Petra Demka, studenta 6. ročníku Ateliéru sochařství II. na FaVU VUT v Brně.

Projekt Phase II. je druhou ze tří realizací Petra Demka. Výstavní projekty jsou součástí jeho diplomové práce. První realizací, s názvem Fasádní Idy, byl autorovým „úletem“ do světa reálu. Druhý projekt prezentovaný v Galerii FaVU představuje návrat do jakési fikce. Byl navržen do daného místa galerie, autor však tentokrát nepracuje ani tak s prostorem celkovým, ale s jednotlivými konkrétními místy v prostoru.

Instalaci tvoří šest objektů sdružujících se do dvojic, které nesou společné formální znaky. První dvojice je dynamická zapadající do země, druhá je ležérně statická a třetí dvojice, proporcčně kolísavá, z prostoru vyčnívá.

(red), foto Irena Armutidisová

Brno stále zůstává kandidátem na vznik centra klinického výzkumu ICRC

O vzniku Mezinárodního centra klinického výzkumu ICRC v Brně by měla vláda rozhodnout nejpozději do poloviny letošního března. O realizaci projektu, který připravili lékaři z brněnské Fakultní nemocnice u svaté Anny ve spolupráci s americkou klinikou Mayo, projeví v uplynulém měsíci zájem i představitelé pražské kardiologie. Podle nich by se pro umístění prestižního výzkumu dal využít Institut klinické a experimentální medicíny v pražské Thomayerově nemocnici.

V polovině února řekl ministr financí Bohuslav Sobotka při své návštěvě v Brně, že pochybnosti o umístění centra byly již odstraněny. „S premiérem a ministrem zdravotnictví jsme se dohodli, že ICRC bude zřízeno v Brně a že vláda jeho výstavbu podpoří,“ potvrdil v Brně Sobotka. Projekt by měl podle něj do vlády předložit ministr David Rath co nejdříve, aby příprava mohla plynule pokračovat.

Původně mělo být o vybudování centra v hodnotě téměř dvou miliard korun rozhodnuto mnohem dříve. Zatímco podle politiků zpoždění napomohlo utříbení názorů, podle autorů projektu odsunutím rozhodnutí čeští vědci ztratili možnost zapojit se do již probíhajících výzkumů. „Jednalo se zejména o projekty v oblasti nových diagnostických a léčebných metod pro kardiovaskulární onemocnění, kterým se věnují i jiná pracoviště v zahraničí,“ uvedl vedoucí projektu ICRC Tomáš Kára. Pokud však vláda teď opravdu kladně rozhodne, pak bude podle něj možné zpoždění rychle dohnat.

S výstavbou v areálu nemocnice u svaté Anny by se mohlo začít již v létě, první část centra by byla otevřena příští rok. Kompletní ICRC by bylo dokončeno v roce 2008.

mau

Vše, co potřebujete vědět o novém TOEFL iBT

Poradenské centrum Komise J. W. Fulbrighta pro vzdělávací výměny s USA, zastoupené přednášejícím panem Jakubem Tesařem, a útvar vnějších vztahů rektorátu 22. února 2006 společně připravily seminář pro zájemce o seznámení se s novou verzí mezinárodní jazykové zkoušky TOEFL iBT, která od března 2006 dozná v ČR zásadní změny.

Komplexní materiál k novému TOEFL – publikaci TOEFL iBT Tips, která obsahuje popis nové verze, typy a ukázky otázek a odpovědí, tipy pro přípravu, informaci o nových skóre apod. lze získat na stránce http://www.ets.org/Media/Tests/TOEFL/pdf/TOEFL_Tips.pdf.

Zároveň doporučujeme zájemcům zaregistrovat se na stránce TOEFL Practice Online na <http://toeflpractice.ets.org/>, která obsahuje jednu bezplatnou zkušební verzi zkoušky a další ukázky otázek. Stručný přehled o novém postupu obsahuje leták TOEFL iBT at a Glance, který lze stáhnout z http://www.ets.org/Media/Tests/TOEFL/pdf/TOEFL_at_a_Glance.pdf.

Jaroslava Vokatá, Útvar vnějších vztahů

Seminář o bezpečnosti na kolejích

Vedení Kolejí a menz VUT v Brně uspořádalo 22. února 2006 v kině Magnet seminář „Jak udělat kolej bezpečnější?“. Se studenty i zaměstnanci KaM přišli diskutovat právnička JUDr. Rožnovská a nadporučík Zdeněk Mazal z Policie České republiky. Zatímco ve svém vystoupení se JUDr. Rožnovská věnovala obecnějším otázkám, jako je nalezení správné míry mezi nutností zajištění bezpečnosti a současným zachováním svobody jednotlivce, zástupce republikové policie vysvětlil skutkové podstaty trestných činů, ke kterým může v areálu kolejí docházet, a zmínil se také o způsobech ochrany proti nim. V následné diskusi se účastníci semináře (kterých bohužel přišlo velmi málo) zajímali nejvíce o možnosti zamezení rušení nočního klidu a dodržování hlukových standardů na kolejích, otázky směřovaly také k důvodům a způsobu prohlídek pokojů.

mau

Jihomoravský kraj poskytne dotaci sboru VOX IUVENALIS

Zastupitelstvo Jihomoravského kraje na svém zasedání 23. února 2006 schválilo poskytnutí finanční dotace ve výši 500 tisíc korun občanskému sdružení Brněnský studentský sbor VOX IUVENALIS.

Dotace je určena na úhradu cestovních nákladů a vízových poplatků spojených s cestou do Ruské federace za účelem účasti na festivalu pěveckých sborů „Mladé hlasy 2006“. Pěvecký sbor VOX IUVENALIS se v Nižním Novgorodě (Ruská federace) zúčastní 11. ročníku festivalu vysokoškolských studentských mládežnických pěveckých sborů Povolžského federálního okruhu „Mladé hlasy 2006“ ve dnech 11.–14. května 2006.

Pěvecký sbor VOX IUVENALIS (Hlas mládí) působí na brněnské i mezinárodní scéně již třináct let. Za tuto dobu si vybudoval postavení kvalitního mladého interpreta. Sbor se v roce 2000 stal reprezentativním tělesem VUT v Brně a má široký hudební repertoár od skladeb ze 16. století až po součas-

né skladatele. Členové sboru jsou převážně studenti a absolventi brněnských vysokých škol. Sbor založil a vede dirigent Mgr. Jan Ocetek.

mau

Výplata sociálních stipendií zřejmě až v květnu

Vláda České republiky začátkem března rozhodla, že výše sociálních stipendií, na jejichž výplatu by mělo mít nárok přibližně 13 tisíc vysokoškolských studentů, bude šestnáct set korun měsíčně. Až po rozhodnutí ministrů se na jejich vyplácení mohou připravit vysoké školy. Přitom zákon schválený na konci minulého roku počítal s tím, že studenti měli začít dostávat stipendium již letos v lednu.

„Ministerstvo stanovilo pro získání stipendia pouze dvě podmínky,“ uvedla pracovnice tiskového odboru ministerstva školství Lubomíra Černá. Stipendium by měl dostat každý student vysoké školy z rodiny, jejíž celkový příjem je nižší než 1,1 násobek životního minima, a nárok na peníze budou mít pouze studenti do 26 let. Peníze budou vypláceny deset měsíců ročně a stát přijde na 220 milionů korun ročně. „To jsou podmínky navržené ministerstvem, vysoké školy si je ale můžou

samy měnit,“ dodala Černá. Podle ní studenti budou moci získat stipendium zpětně.

Podle prorektora pro studium a záležitosti studentů VUT v Brně doc. RNDr. Miloslava Švece, CSc., by se sociální stipendium na VUT mohlo začít nejdříve vyplácet zřejmě až v květnu. „Nejprve musí Akademický senát schválit dodatek stipendijního řádu, protože ten starý ustanovení o sociálním stipendiu neobsahuje. Pokud ho v březnu senátoři schválí, musíme ho předložit na ministerstvo školství. Předpokládám, že rozhodnutí MŠMT o registraci dodatku stipendijního řádu VUT v Brně obdržíme v polovině dubna. Až na základě zaregistrovaného dodatku můžeme začít oprávněným studentům vyplácet sociální stipendia – tedy nejdříve v měsíci květnu. Studenti dostanou dávky stipendia zpětně i za období od ledna 2006,“ vysvětlil Událostem prorektor Švec.

mau

Profesní poradenství na VUT v Brně

Pokud platí názor, že nejdůležitějším hlediskem kvality školy je uplatnitelnost jejích absolventů na trhu práce, je na místě si položit otázku, jaká je úroveň VUT jako instituce poskytující vzdělávání pro více než 20 tisíc studentů. Jak vyplývá ze statistik úřadů práce i z průzkumu uplatnění absolventů VUT z let 2003–2005, nemají absolventi technických oborů velké problémy s hledáním zaměstnání. Poněkud odlišná situace je u absolventů umělecky a ekonomicky zaměřených oborů. Udělali jsme dost pro přípravu absolventů, naučili jsme je vše potřebné, připravili jsme je na tvrdou realitu?

Na základě uvedeného průzkumu i zkušeností studentů a absolventů v zahraničí lze konstatovat, že kvalitní absolvent musí být vybaven kromě odborných a jazykových znalostí také adekvátní mírou sociálních kompetencí, komunikačních schopností a sebezprezentačních dovedností. A tady hraje nezastupitelnou roli profesní poradenství. Zkusme si jeho význam přiblížit na příkladu realizace projektu FRVŠ Systém individuálního profesního poradenství pro studenty, který CEVAPO realizovalo v roce 2005. Aktivitu a výstupy projektu lze shrnout následovně:

1) Analýza osobního profilu identifikuje profesní charakteristiku jednotlivce a hodnotí možnosti jeho rozvojového potenciálu. AOP poskytuje přehled o způsobech chování lidí v pracovním procesu, v zátěžových situacích, stanovuje míru souladu osobnostního profilu s požadavky na pracovní pozice, odhaluje motivační zdroje a umožňuje zvolit efektivní směry dalšího vzdělávání.

2) Seminář zaměřený na nácvik dovedností spojených s efektivním vyhledáváním pracovních příležitostí – kombinace přednášky a skupinové práce se zabývá tématy souvisejícími s orientací na trhu práce, např. co dělat po ukončení studia, jak hledat práci, příprava na konkurzy a výběrová řízení, právní minimum, jak psát CV a motivační dopis atd.

3) Assessment centre je metoda používaná při výběru na specializované pracovní pozice. Jejím přínosem je získání maxima informací o těch stránkách osobnosti, které souvisejí s pracovní úspěšností (motivace, flexibilita, stabilita osobnosti, výkonnost, pečlivost, schopnost týmové práce). Metodu AC lze využít při identifikaci rozvojového potenciálu nebo jako tréninkovou metodu, zaměřenou na posouzení a výcvik jednotlivých dovedností.

Výsledky pilotního ověření skupinou studentů 4. ročníku FSI přineslo řadu cenných podnětů také proto, že většina z nich už měla zkušenost s praxí. Byl prokázán výrazný zájem studentů o profesní poradenství ve všech jeho stěžejních oblastech, všechny aktivity projektu studenti přijali velmi pozitivně pro jejich úzkou spjatost s praxí a vysoký stupeň využitelnosti.

A co ještě může profesní poradenství nabídnout?

- přehled možností studia, stáží a zaměstnání v zahraničí
- přehled portálů pro hledání zaměstnání (databáze nabídek + informace pro budování kariéry)

- přehled typových pozic s vysvětlením pracovní náplně a zájmu o uvedené pozice
- efektivní spolupráci s personální agenturou
- systematickou spolupráci s potencionálními zaměstnavateli
- prezentační dny firem
- přehled o situaci na trhu práce
- informace o zahájení podnikání
- poradenství při vytváření plánu osobního rozvoje jednotlivce
- nabídku dalšího profesního vzdělávání se zaměřením na celoživotní vzdělávání na VUT
- nabídku netechnických seminářů a kurzů
- osobnostní testy a diagnostiku aj.

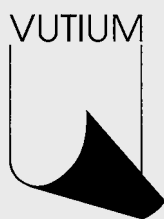
Domnívám se, že toho není málo a že profesní poradenství je v podmínkách VUT silně podhodnoceno. Je poskytováno ve značně omezené míře na studijních odděleních fakult a některými pracovníky ústavů. CEVAPO jako centrální součást VUT v Brně realizuje průzkum uplatnění absolventů v praxi – v rámci ČR i srovnávací průzkum v zemích EU (projekt REFLEX). Koordinuje také projekty, které přispějí k vytvoření efektivního systému profesního poradenství na VUT v oblastech vzdělávání profesních poradců, zlepšení odborných znalostí a kompetencí studijních a profesních poradců, zkvalitnění komunikace mezi pracovníky stud. oddělení a studenty/absolventy, stanovení obsahu a náplně různých forem poradenství včetně poradenství pro další vzdělávání aj.

Jedná se zejména o projekty v rámci Evropského sociálního fondu Rozvoj profesních kompetencí pedagogických pracovníků (opatření 3.2 OP RLZ) a Systém interního vzdělávání a adaptability univerzitních pracovníků (opatření 4.1 OP RLZ), případně o projekty, o jejichž realizaci zatím nebylo rozhodnuto: Získávání zkušeností v Birminghamu (program Leonardo da Vinci) a Modernisation and Improvement of Student Services (program Tempus).

Zkusme podpořit zaměstnance VUT v Brně i externí spolupracovníky a vytvořit kvalitní systém (včetně odpovídajícího interaktivního prostředí), který umožní dotvořit osobnost absolventa a výrazně usnadní jeho adaptabilitu na požadavky praxe. Určitě se to vyplatí!

Hana Petrušková, CEVAPO VUT v Brně

Nové učební texty a publikace

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií

Socrates Workshop 2005

Intensive Training Programme in Electronic System Design

Proceedings

Eds.: MUSIL, Vladislav – VANNEUVILLE, Jozef

2005 – 1. vyd. – 212 s., ISBN 80-214-3042-7

MIKROSYN

Nové trendy v mikroelektronických systémech a nanotechnologiích

Výzkumný záměr Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy MSM 0021630503

Sborník semináře o výsledcích výzkumného záměru v roce 2005

Eds.: MUSIL, Vladislav – VRBA, Radimír

2005 – 1. vyd. – 175 s., ISBN 80-214-3116-4

Fakulta podnikatelská

BARTES, František

Inovace v podniku

2005 – 1. vyd. – 133 s., ISBN 80-214-3086-9

FRANKOVÁ, Emilie

Manažerská psychologie I

Studijní text pro kombinovanou formu studia

2005 – 1. vyd. – 53 s., ISBN 80-214-3065-6

JUROVÁ, Marie

Obchodní logistika

1. díl

Studijní text pro kombinovanou formu studia

2005 – 2., doplněné a přeprac. vyd. – 61 s., ISBN 80-214-3128-8

JUROVÁ, Marie

Obchodní logistika

2. díl

Studijní text pro kombinovanou formu studia

2005 – 2., doplněné a přeprac. vyd. – 130 s., ISBN 80-214-3128-8

JUROVÁ, Marie

Řízení výroby

Část 1

2005 – 2., doplněné a přeprac. vyd. – 81 s.,

ISBN 80-214-3066-4

KONEČNÝ, Miloš

Finance podniku

2005 – 6., přeprac. vyd. – 86 s., ISBN 80-

214-3034-6

KŘÍŽ, Jiří – DOSTÁL, Petr

Databázové systémy

2005 – 1. vyd. – 111 s., ISBN 80-214-3064-8

MELUZÍN, Tomáš

Finanční trhy – cvičení

2005 – 1. vyd. – 46 s., ISBN 80-214-3048-6

MUSILOVÁ, Helena

Soudní řízení, konkurs a exekuce

2005 – 1. vyd. – 27 s., ISBN 80-214-3096-6

MUSILOVÁ, Helena

Občanské, obchodní a pracovní právo

2005 – 1. vyd. – 54 s., ISBN 80-214-3095-8

POLÁK, Michal – KOPŘIVA, Jan

Daň z příjmů fyzických osob

Denní a kombinované studium

2005 – 1. vyd. – 80 s., ISBN 80-214-3084-2

REŽŇÁKOVÁ, Mária

Finanční management

2. díl

Studijní text pro kombinovanou formu studia

2005 – 3., aktualizované a rozšířené vyd. – 119 s., ISBN 80-214-3036-2

Fakulta strojírenského inženýrství

ČECH, Jaroslav – PERNIKÁŘ, Jiří – PODA-

NÝ, Kamil

Strojírenská metrologie

2005 – 4., přeprac. vyd. – 176 s., ISBN 80-214-3070-2

ČERMÁK, Libor – HLAVIČKA, Rudolf

Numerické metody

2005 – 1. vyd. – 110 s., ISBN 80-214-3071-0

KARÁSEK, Jiří – SKULA, Ladislav

Lineární algebra

Teoretická část

2005 – 1. vyd. – 179 s., ISBN 80-214-3100-8

Nakladatelství VUTIU

Architekt Ivan Ruller

Ohlédnutí

Řada *Osobnosti VUT v Brně*

Red.: KUDĚLKOVÁ, Lenka – MIZEROVÁ,

Alena

Grafika: LUFFEROVÁ, Eva

2005 – 2., upravené vyd. – 167 s., ISBN 80-214-2908-9

KIZLINK, Juraj

Technologie chemických látek

2005 – 3., přeprac. a doplněné vyd. – 282 s., ISBN 80-214-2913-5

Vědecké spisy

Vysokého učení technického v Brně

Edice PhD Thesis

BRADÁČ, Albert

Modelování pohybu vozidla – vyhýbavý manévr

2005 – sv. 358 – 24 s., ISBN 80-214-3122-9

SHEJBALOVÁ, Dana

Hodnocení kvality strojírenského výrobního

procesu a výrobků vybranými metodami

2005 – sv. 359 – 32 s., ISBN 80-214-3123-7

HECKEL, Martin

Aplikace metod získávání znalostí v texturní analýze

2005 – sv. 360 – 30 s., ISBN 80-214-3124-5

ONDRÁČEK, Tomáš

Adaptivní vícevrstvé neuronové sítě

2005 – sv. 361 – 32 s., ISBN 80-214-3126-1

Otevřený turnaj ve víceboji dvojic

Druhý ročník otevřeného turnaje ve víceboji dvojic uspořádala Fakulta podnikatelská VUT v Brně pod záštitou svého děkana doc. Ing. Miloše Koča, CSc., v pátek 3. března 2006. V areálu haly Tenis Paradise v brněnském Boby centru čekalo na akademické sportovce hned několik disciplín – volejbal, nohejbal, tenis, šipky a petanque. Do haly si našlo cestu několik desítek aktivních sportovců i pasivních diváků, většinou z pořádající fakulty, ale i z ostatních fakult VUT v Brně. Vydařený sportovní turnaj byl určitě dobrou fyzickou přípravou před hlavní společenskou událostí Fakulty podnikatelské – tradičním plesem.

(red)

**Krajiny Nového Zélandu –
výstava na Fakultě chemické**